

HJO KOMMUN

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

OMVÄRLD

1

Här redovisas förändringar i omvärlden och hur dessa påverkar Hjo kommun.

VISION

2

“Tillsammans skapar vi framtidens Hjo”.

BUDGET

3

Ekonomiska prioriteringar och uppdrag

Kommunstyrelsens ordförande har ordet!

Vårens budgetarbete präglades av stor osäkerhet. Vi gjorde en budget då som tog viss höjd för att det skulle bli tufft även under höstens process. Det blev värre än väntat. Läget i Europa är känt för alla med allt vad det innebär av krig, lidande, börsras, inflation, materialbrist och inte minst energibrist. Detta påverkar Sverige och därmed också Hjo. Som lök på laxen har det pensionsavtal offentlig sektor slutit till förmån för våra anställda tagit proportioner som man aldrig kunnat drömma om då det skrevs. För Hjo kommuns del landade en utökad kostnad för 2023 på 19 miljoner kronor. Detta löser vi genom att föreslå en utdelning om 8 miljoner kronor från vårt helägda kommunala bolag Hjo Stadshus samt genom att ge förvaltningen i uppdrag att effektivisera med 0,5% under kommande år.

Kompetensförsörjningen är central om vi ska lyckas hålla kvalitén på topp. Vi har avsatt medel för löneutveckling för våra anställda samt en extra pott för särskilda lönesatsningar på områden där vi ligger dåligt till. Ökade inköpskostnader, bränslepriser och elpriser frestar kommunens ekonomi hårt, vi vet i skrivande stund inte vilken omfattning detta får utan har valt att behålla ett (redan för lågt) resultat om 6 miljoner kronor som en buffert för denna typ av förväntade merkostnader under 2023.

Ett oroligt samhälle avspeglas i förskolans- och skolans värld med allt fler unga som av olika anledningar är i behov av extraordinärt stöd och specialkompetens och särskilda lösningar måste tillskapas. Förvaltningen har lagt ett förslag om att starta upp en ny resursverksamhet för barn i förskoleklass tom år 6 för att långsiktigt säkra skolgången för dessa grupper. Vi bifaller det äskandet om 3 miljoner kronor. Fler vuxna hamnar i drogproblematisering eller psykisk ohälsa vilket i sin tur både kan medföra behov av vård för egen del eller vara orsak till att barn far illa i sin hemmiljö och måste omhändertas för att få en trygg och bra uppväxt. Vi avsätter totalt drygt 6 miljoner till ökade placeringskostnader.

Vid sidan av allt elände finns också en rad glädjande saker. Bortom de förväntade tuffa år vi nu har framför oss kan vi se stora etableringar runt om i Skaraborg. För att området ska klara den positiva tillväxten måste vi hjälpas åt, alla kommuner i området måste dra sitt strå till stacken. Hjo är en utpräglad pendlingskommun (störst arbetsplatserna ligger i Skövde) därför är det viktigt att man inte ska behöva pendla till sin fritid, att det är enkelt att leva i Hjo och att kommunikationer och offentlig och privat service är god här hemma. Ska vi åka med tillväxttåget måste vi fortsätta med översiktlig planering, projektera för framtida satsningar, se till att vi har byggbar mark för både bostäder och näringsliv, att vi värnar föreningsliv, idrott och kultur och fortsätter att satsa på besöksnäring och vår goda boendemiljö i Hjo. Därför avsätter vi medel till fortsatt planering, projektering och exploatering även om vi de kommande åren kommer vara försiktiga med större investeringar. När vi går mot bättre tider ska Hjo vara redo!

Vi vill att förvaltningen ska ha rimliga planeringsförutsättningar även i oroliga tider, vår ambition är alltid att den budget som läggs ska garantera en balanserad framfart där ryck i driften och kortsiktiga beslut undviks. Vi tycker att vi under 20 års tid lyckats med detta, även i stunder då vi trott att det varit omöjligt. Vi har tagit till olika verktyg som stått till buds och gjort stora satsningar på verksamheten och genomfört omfattande investeringar som stärkt Hjo som en bra plats att leva verka och bo på utan att behöva höja skatten. Denna gång klarar vi inte det, vårt förslag bygger på att vi höjer kommunalskatten med 43 öre till 22 kronor. Detta ger oss det utrymme om 9 miljoner som behövs för att vi ska klara det som beskrivs här ovan. Det är inte med glädje vi gör det här utan det är med omsorg om det arbete som måste fortgå trots att tiderna just nu är bistra. Beslutet kommer självklart omprövas och utvärderas nästa år när det är dags för en ny budgetomgång.

Hjo kommun har en fantastisk verksamhet, god service, duktiga medarbetare och vi har förmånen att leva i en underbar miljö i ett fredligt samhälle och det ska vi njuta av. Många människor ute i Europa och resten av världen skulle med glädje byta med oss. Det är något att komma ihåg när vi nu tycker att vi har det tufft.

Allians för Hjo/

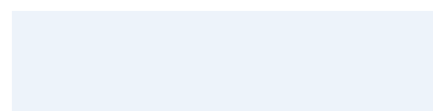

Catrin Hulmarker (m)
Kommunalråd

INNEHÅLL:

Budget och verksamhetsplan 2023-2025

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	2
Kommunstyrelsens förslag till beslut	4

Foto: Jesper Anhede

Förutsättningar för årets budgetarbete

Omvärldsbeskrivning	6
Personal och kompetensförsörjning	8
Skatter och generella statsbidrag	10

Foto: Jesper Anhede

Målmodell och prioriterade mål

Vision för Hjo kommun	14
Hjo kommuns målmodell	15
Uppdatering av Vision	16
Prioriterade mål i budget 2023	18

Foto: Jesper Anhede

Prioriteringar och uppdrag i budget 2022

Hur budgeten för 2023 växte fram	26
Ekonomiska prioriteringar i 2023 års budget	28
Särskilda uppdrag till förvaltningen	36
Investeringsbudget	38

Foto: Jesper Anhede

Ekonomiska sammanställningar och rapporter

Översikt över ramförändringar	46
Resultatbudget 2023-2025	50
Kassaflödesbudget 2023-2025	51
Balansbudget 2023-2025	52
Taxefinansierade verksamheter	53

Bilagor

Beskrivning av Hjo kommuns budgetprocess	56
Organisationsschema	58

Sammanfattning av kommunstyrelsens beslut 2022-10-26

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- Driftbudget för 2023 fastställs på politikområdesnivå samt för 2024-2025 på nämndsnivå enligt föreliggande förslag till budget,
- Investeringsbudget 2023 samt investeringsplan för perioden 2024-2027 fastställs enligt föreliggande förslag till budget på sidan 38,
- Resultatbudget för 2023 samt preliminär resultatbudget för perioden 2024-2025 fastställs enligt föreliggande förslag till budget,
- Kassaflödesbudget 2023 samt preliminär kassaflödesbudget för perioden 2024-2025 fastställs enligt föreliggande förslag till budget,
- Balansbudget 2023 samt preliminär balansbudget för perioden 2024-2025 fastställs enligt föreliggande förslag till budget,
- I budgeten angivna prioriterade mål för fullmäktige fastställs,
- Skattesatsen höjs med 0,43 från nuvarande 21:57 till 22:00.

1

Förutsättningar för årets budgetarbete...

Här redovisas förändringar i omvärlden och hur det påverkar Hjo kommuns budget de kommande åren.

Omvärldsbeskrivning

Konjunkturfrågor och skatteunderlag

Eftersom det har varit val till riksdag, region och kommuner i september i år levererades inte höstens skatteunderlagsprognos i början av oktober som den brukar utan först i slutet av oktober. Med anledning av detta bygger Hjo kommuns budget på den skatteunderlagsprognos som kom i cirkulär 2022:28 i augusti månad.

I SKR:s ekonomirapport från oktober i år sammanfattas läget enligt följande:

Konjunkturen

SKRs augustiprognos förutspår en betydligt svagare tillväxt än i den föregående prognosen och bedömer nu att BNP-tillväxten för 2022 kommer att landa på 2,1 procent och 1,0 procent för 2023.

Högre internationella räntor bromsar den globala konjunkturen. Redan innan kriget i Ukraina var inflationen hög, speciellt i USA. Europa präglas i hög grad av kriget i Ukraina, vilket lett till en utbudschock med markant höjda priser på energi och livsmedel. Det ryska hotet om stängda gasflöden har höjt risken för ett mer abrupt bakslag för den europeiska ekonomin.

- Just nu är orderläget för flera branscher relativt starkt, efterfrågan på arbetskraft stor och rekryteringsläget allmänt sett ansträngt. Den svaga produktionsökningstakten som vi förutser lär dock dämpa efterfrågan på arbetskraft framöver, säger Annika Wallenskog, chefsekonom på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Hög inflation både 2022 och 2023

Den höga inflationstakten är nu brett förankrad. Ovanligt stora prishöjningar märks för det stora flertalet av varor och tjänster. Därtill kvarstår höga energipriser (el och drivmedel), som redan i fjol var drivkraften bakom inflationsuppgången. Mycket talar för att livsmedelspriserna i höst fortsätter att stiga mer än normalt. Likaså finns det en överhängande risk att de redan höga elpriserna blir än högre i vinter. En fortsatt hög inflation i vår omvärld, liksom en svag svensk krona, talar för att en hög importerad inflation består en tid framöver.

Skatteunderlag

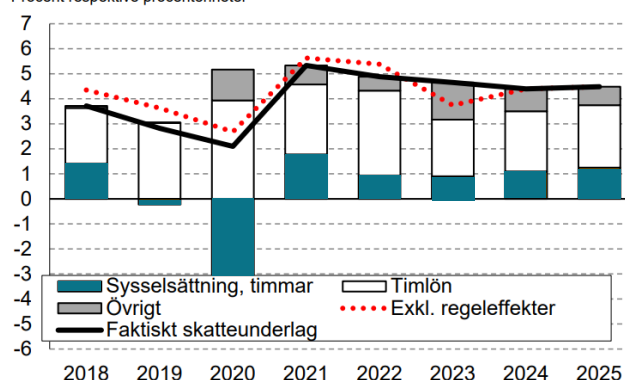
SKRs bedömning är att skatteunderlaget ökade med 5,3 procent förra året (utifrån preliminär uppgifter från Skatteverket från augusti). Ökningen var främst driven av en stark återhämtning av lönesumman. Året innan utvecklades löneinkomsterna svagare men motverkades av olika krisåtgärder som höll uppe skattunderlaget.

SKR har sett en fortsatt stark återhämtning av lönesumman första halvåret 2022. Arbetsmarknaden utvecklas väl med fler sysselsatta och stigande timlöner. Trots en prognos om bromsande tillväxt beräknas lönesumman för helåret 2022 öka starkt. Detta är huvudförklaringen till att ökningen av skatteunderlaget i år nu prognostiseras bli 0,6 procentenheter högre än föregående prognos. Under 2023 växlar dock ökningstakten av lönesumman ner till följd av den sämre konjunkturen. Skatteunderlaget växer i nominella termer med 4,5 eller 4,6 procent i genomsnitt per år under perioden 2022–2025, beroende på om man ser till den faktiska eller underliggande utvecklingen.

SKRs prognos över skatteunderlaget från augusti framgår av Diagram 1 nedan:

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Lokala faktorer

Hjo är enligt SKR:s definition en "pendlingskommun till mindre tätort". Ca 2 000 personer pendlar dagligen ut från Hjo samtidigt som ca 700 pendlar in.

Näringslivet inom Hjo kommuns gränser utgörs i huvudsak av mindre och medelstora företag inom bland annat verkstadsindustri, bygg- och anläggningsentreprenörer, grön näring mm. Vi har också en rik besöksnäring inom kultur/hantverk, restauranger, caféer och glasskiosker. Mångfalden och avsaknaden av riktigt stora industrier gör oss mindre sårbara för stora koncerners strategiska beslut om omlokalisering eller nedläggningar. Samtidigt är vi i egenskap av pendlingskommun starkt beroende av utvecklingen i Skövde med dess stora arbetsgivare i form av Volvo-bolagen, Forsvarsmakten, Skaraborgs sjukhus samt Högskolan i Skövde.

Som motvikt till det dystra läget vad gäller krig, konjunkturutveckling, inflation etc finns det en del positiva förteelser för Skaraborg som också kommer att påverka oss här i Hjo. En etablering av batterifabrik i Mariestad, kraftig utökning av verksamheten på fångvårdsanstalten i Tidaholm samt en ärtproteinfabrik i Lidköping gör att tusentals arbetstillfällen kommer att skapas i vårt närområde. Utöver det är också vår viktigaste grannkommun Skövde beredda att ta emot större etableringar inom en snar framtid.

Detta kommer givetvis att innebära ännu större utmaningar vad gäller kompetensförsörjningen i vårt närområde. Därför gäller det att samverka i Skaraborg för att attrahera nyinflyttning. Ett intensivt arbete för detta pågår i våra nätverk på Skaraborgsnivå.

Konjunkturläget, med stigande inflation och räntor har ju påverkat efterfrågan betydligt men det råder bostadsbrist i Hjo så därför är det viktigt att vi är förberedda när och om läget stabiliseras.

Det är viktigt att skapa fler boenden för framtiden. Vi eftersträvar dessutom en större rörlighet på bostadsmarknaden. Därför är vårt största bostadsbolag, Wennergrens planer på att bygga lägenheter på Sjörydsområdet, beläget mellan Stadsparken och Hjo Camping glädjande. Även om detta projekt vilar för tillfället så tror och hoppas vi att detta kan bli verklighet inom en inte alltför snar framtid.

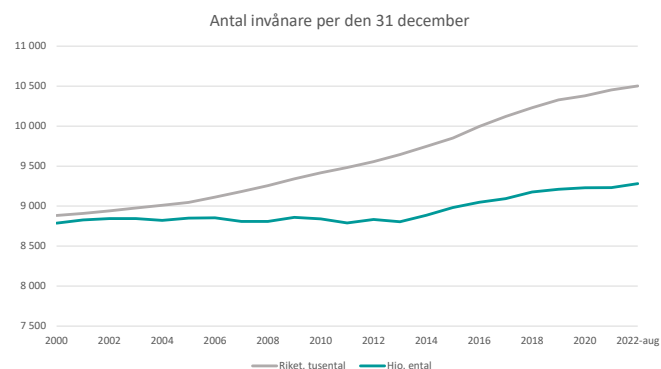
Kommunen har också möjliggjort inflyttning genom exploatering av nya villaområden. 22 nya tomter har nyligen skapats på Knäpplan Västra, varav i princip samtliga nu är sålda och detaljplan har antagits för Knäpplan Södra, beläget söder om Knäpplans förskola, med bland annat en markanvisning för 22 bostadsrätter i form av radhus.

Ytterligare ett pågående projekt är Hjo Söder 6:1, beläget strax norr om den nya Estrid Ericssonskolan, med en potential om ca 35 bostäder i form av villor. För att kunna intensifiera arbetet med att bereda möjligheter till fler bostäder har medel avsatts i denna budget för att anställa en mark- och exploateringsingenjör samt för att ta extern hjälp med att uppdatera våra plandokument.

Befolkningsutveckling och demografi

Hjo kommuns invånarantal i mitten av oktober 2022 uppgår till 9 261, vilket innebär en ökning under 2022 med 28 personer. Invånarantalet har ökat sakta men säkert under de senaste 9 åren vilket också är ett av kommunfullmäktiges viktigaste mål. I likhet med förra året ökade invånarantalet relativt kraftigt i början av året för att sedan falla tillbaka något under sommar/höst.

Demografiskt håller trenden i sig i form av att unga flyttar ut i samband med att de börjar studier på annan ort men många av dessa återvänder sedan när de har eller är på väg att skapa familj.

Personal & kompetensförsörjning

Personalen är kommunens viktigaste resurs, cirka 70% av våra kostnader kan härledas till personalomkostnader. Det understryker vikten av att vi tar väl hand om den kompetens som finns hos våra medarbetare samtidigt som vi attraherar nya medarbetare att vilja arbeta hos oss.

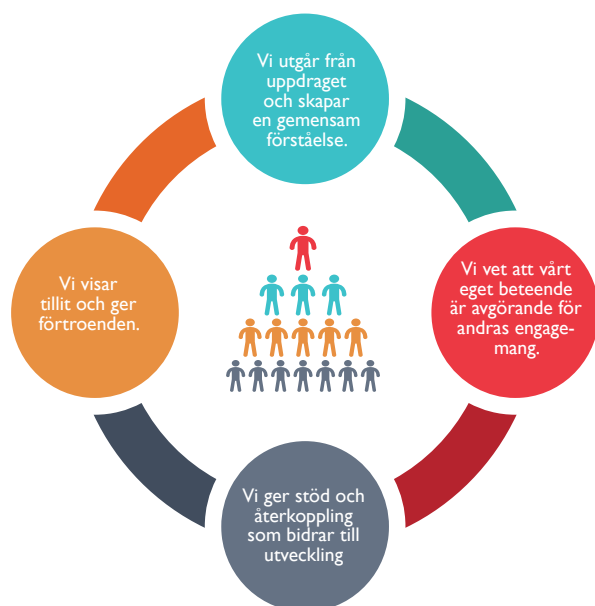
Kompetensförsörjning efter pandemin

Enligt Arbetsförmedlingens prognos ses en stark återhämtning på arbetsmarknaden efter pandemin. Återhämtningen har gått snabbare än väntat men utmaningarna kvarstår fortsatt; en stigande långtidsarbetslöshet, svårigheter med kompetensförsörjning, matchning av tillgång och efterfrågan samt utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden. Den förväntade tillgången på arbetsmarknaden för många av de kommunala yrkesgrupperna, t.ex. lärare och undersköterskor, är låg samtidigt som vi står inför stora pensionsavgångar.

Det är inte bara ordinarie tjänster som är svårrekryterade utan också timanställda vikarier. Det innebär att det är viktigare än någonsin att behålla kompetenta medarbetare samtidigt som det krävs nya vägar framåt för att klara den framtida bemanningen.

I Hjo kommun är 779 anställda på tillsvidarejänster och utöver det finns det cirka 104 visstidsanställda. Bland de tillsvidareanställda fyller cirka 99 medarbetare 65 år de kommande 5 åren.

Personalomsättningen inklusive pensionsavgångar ligger aktuell period på 7%. Omsättningen sticker inte ut i förhållande till andra Skaraborgskommuner.

Arbetsmiljö och hälsa

Vi strävar efter att skapa ett långsiktigt och hållbart arbetsliv för samtliga medarbetare genom att arbetsmiljön på alla nivåer är trygg, säker och väl anpassad till människors olika förutsättningar och behov.

Att snabbt upptäcka de som är i riskgruppen för ohälsa och att tidigt kunna gå in med stöd, hjälp och lämpliga åtgärder, är en viktig framgångsfaktor för att minska sjukfrånvaron. Det förebyggande arbetet är därför prioriterat. Personalenheten och företagshälsovården är ett viktigt stöd till kommunens chefer i rehabiliteringsarbetet, där individanpassad rehabilitering och arbetsanpassningar samt hälsokartläggningar på gruppnivå är exempel på insatser som pågår löpande. Samarbetet med Närhälsan, Försäkringskassan och kommunens folkhälsostrateg har fortsatt då denna samverkan visat sig vara ett framgångsrikt koncept för att angripa hela sjukskrivningsprocessen.

Arbetsmiljöverkets inspektion av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete som påbörjades 2020 avslutades under våren 2022. Den nya strukturen för det systematiska arbetsmiljöarbetet skapar goda förutsättningar för det aktiva arbetsmiljöarbetet och friska arbetsplatser.

Lönebildning

I 2022 års lönerrevision genomförde kommunen en satsning på undersköterskor. Satsningen möjliggjordes genom en avsättning av en del av kommunens totala löneutrymme i syfte att genomföra särskilt riktade strategiska lönesatser. Insatsen motsvarade tusen kronor per tillsvidareanställd undersköterska vilket cheferna fördelade enligt gällande lönekriterier. Efter revisionens avslut kan vi konstatera att Hjo kommun har höjt medianlönen, som tidigare var låg i förhållande till kommunerna i Skaraborg, till att efter årets lönekartläggning ligga i mitten jämfört med övriga Skaraborgskommuner. Mindre satsningar genomfördes också gentemot sjuksköterskegruppen samt särskilt yrkesskickliga lärare. Dessa prioriteringar har inte inneburit någon förändring av Hjo kommuns löneläge i förhållande till övriga Skaraborg.

Ett framgångsrikt förbättringsarbete inom lönebildning har genomförts inom barn och utbildning där rektorerna tillsammans har gjort ett omtag kring bedömningar av yrkesskicklighet inom skolans verksamhet. Arbetet har bidragit till en säkrad samsyn kring bedömningskriterierna bland skolans chefer, en tydligare kommunikation till medarbetaren samt en detaljerad bild av skolans lönestruktur.

Under våren har lönebildningsprocessen inför 2023 påbörjats genom analys av lönekartläggningen och uppstart av löneanalys kring lönespridning, löneutveckling, lönenivåer och särskilt konkurrensutsatta grupper. En lönevärdering av kommunens yrkesbefattningar har också påbörjats för att säkerställa att vi inte har några osakliga löneskillnader. Under hösten involveras fackliga förbund och chefer i arbetet och beslut fattas om prioriteringar i 2023 års lönerevision.

Jämställdhet och mångfald

Tillgänglighet, mångfald och jämställdhet är viktiga frågor både i den dagliga verksamheten och när vi planerar för framtiden. Inga former av trakasserier eller kränkande behandling accepteras, oavsett orsaken till dess uppkomst. Exempel på pågående åtgärder är särskilt riktade APT, heltid som norm, jämställd rekrytering men också ett löpande arbete med attityder och värderingar för att medvetandegöra kommunens medarbetare om den egna rollens betydelse för möjligheten att främja eller hindra likabehandling på arbetsplatsen.

”Heltid som norm”

Heltidsfrågan är en viktig reform för att trygga framtida kompetensförsörjning och arbetet med att öka andelen medarbetare som arbetar heltid i kommunen fortlöper enligt den handlingsplan som tidigare antagits av Kommunstyrelsen. 65% av kommunens medarbetare har idag en heltidsanställning och den gemensnittliga sysselsättningsgraden bland tillsvidareanställda medarbetare är 93%, vilket innebär en fortsatt ökning. Arbetet med att förändra arbetssätt kring bemanning och arbetsplanering fortsätter även utanför vård och omsorgsverksamhetens område och näst på tur står samhällsbyggnadsverksamheten där framförallt medarbetare inom städ samt kost och måltid har deltidsanställning idag.

I teorin är förändringsarbetet enkelt men för att lyckas med projektet krävs en balansgång mellan arbetsmiljö, verksamhet och ekonomi vilket många gånger är en utmaning. Projektet ställer stora krav på kompetens och nya arbetssätt och förvaltningen har tillfört organisationen en bemanningscontroller vars uppgift är att leda arbetet med att skapa en långsiktig och hållbar bemanningsplanering med utgångsläget heltid som norm. En utmaning framåt är att med bibehållen ekonomi och kvalitet i arbetet, samt en sund arbetstidsförläggning, fortsätta öka grundbemanningen för att minska andelen timanställda medarbetare.

Kunskap och delaktighet

Det kommunala uppdraget utförs av våra medarbetare dygnet runt under årets alla dagar. Det är ytterst viktigt att lyssna på kloka idéer och inspel och att dessa tas till vara för att vi hela tiden ska kunna bli bättre och effektivare. Bättre som arbetsgivare men också bättre på att planera och utföra de kommunala uppdragen och göra rätt insats vid rätt tillfälle. För att våra medarbetare ska känna sig delaktiga och få en känsla av sammanhang krävs kunskap och ökad förståelse för kommunens förutsättningar, uppdrag, samlade resurser och ekonomiska situation. Med den insikten får alla större möjlighet att bidra med alternativa arbetssätt, förbättringar och smarta lösningar. För att vi ska våga prova nya lösningar måste vi vara beredda på att misslyckas ibland. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att öka kunskapsnivån kring ekonomi, resurser och förutsättningar. Förvaltningen får också i uppdrag att säkerställa att idéer och förslag från alla nivåer tas till vara i det dagliga arbetet och att arbeta vidare med att skapa en tillåtande miljö där medarbetare vågar prova och testa och där det är tillåtet att misslyckas ibland.

Ekonomiska beslut i budget 2023 kopplat till arbetsgivarpolitiken

Vartdera politikområde har fått en ramförstärkning med 2,5 procent av 2022 års budgeterade löner (inkl PO-pålägg), vilket summerar till ca 11,5 mnkr. Utöver detta har också Kommunledningskontoret tilldelats 0,5 procentenheter (2,3 mnkr). Dessa medel är avsedda till särskilda satsningar till yrkesgrupper där vi har omotiverade glapp mot våra grannkommuner eller av andra anledningar ser behov av att höja lönenivåerna. Beslut om fördelning av dessa medel fattas av Kommundirektör efter beredning i kommunens ledningsgrupp.

Utöver ovanstående ramförstärkningar tilldelas också 19 mnkr extra, för att täcka merkostnaderna i det nya pensionsavtalet KAP-KR som träder ikraft 2023-01-01.

Under 2023 avsätts vidare 600 tkr i investeringsbudgeten riktat mot arbetsmiljöförbättrande insatser som uppkommer i samband med kommunens årliga skyddsronder. Beslut om fördelning av resursen tas av kommundirektör efter beredning i kommunledningsgruppen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Beräkning av ekonomiskt utrymme 2023-2025

I beräkningen av det ekonomiska utrymmet för åren 2023-2025 har följande antaganden gjorts:

- Antalet invånare inför 2023 uppgår till 9 290, till 9 320 inför 2024 och till 9 370 inför 2025.
- Skattesatsen som fram till och med 2022 uppgick till 21:57 är satt till 22:00 för prognosåren 2023-2025.
- Bidrag och avgifter till de kommunalekonomiska utjämningsystemen beräknas i enlighet med SKR:s prognos enligt cirkulär 22:28 av den 25 augusti 2022.

Skatteintäkter m.m (mnkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Skatteintäkter	440,4	449,3	473,6	491,8	512,9
Inkomstutjämningsbidrag	118,5	115,8	124,2	130,7	137,5
Kostnadsutjämnings	-5,9	-6,0	-5,9	-5,9	-5,9
Regleringspost	23,3	25,5	14,1	13,7	10,3
LSS-utjämning	-0,4	-0,4	-3,8	-3,8	-3,8
Fastighetsskatter	23,3	24,0	24,7	24,7	24,7
Summa intäkter	599,2	608,2	626,9	651,2	675,7
Avgår finansnetto	-1,2	-0,9	-1,1	-3,1	-5,1
Avgår resultat	-11,0	-17,0	-6,0	-6,0	-6,0
Att disponera	587,0	590,3	619,8	642,1	664,6

Skatteintäkter

Skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognos (cirk 22:28) över skatteunderlagets utveckling. Skatteintäktsprognosen är beräknad utifrån en egen prognos över invånarantalet och en kommunalskatt om 22:00, d v s 43 öre högre än skattesatsen för 2022.

Inkomstutjämnningen

Inkomstutjämnningen garanterar kommunerna ett utjämningsbidrag motsvarande 115 % av medelskattekraften i riket. Kommuner vars beskattningsbara inkomster överstiger denna nivå ska betala en avgift till staten. Hjo kommun har en medelskattekraft som understiger nivån och erhåller därför ett bidrag från utjämnningen.

Kostnadsutjämnningen

I kostnadsutjämnningen fastställs en så kallad standardkostnad för olika verksamheter, såsom barnomsorg, skola, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Standardkostnaden är enkelt uttryckt, den kostnad kommunen bör ha med hänsyn till demografisk (befolkningsmässig) och geografisk struktur. Har en kommun högre standardkostnader än riket i genomsnitt erhålls ett bidrag och har kommunen en lägre standardkostnad än riket betalas istället en avgift.

Eftersom utfallet för den enskilda kommunen är beroende av utvecklingen i riket, är det svårt att göra detaljerade prognoser för den enskilda kommunen. I denna budget antas i enlighet med SKR:s prognos att Hjo får betala en avgift om 5,9 mnkr årligen under hela planperioden. Som framgår av tabellen är detta nästan oförändrat jämfört med prognosen för 2022.

Regleringsbidrag/-avgift

Staten har behov av att kunna påverka kommunsektorns samhällsekonomiska utrymme och statsfinanserna. Även förändringar i ansvaret mellan kommunsektorn och staten måste kunna regleras på något sätt. Därför finns en regleringspost i utjämningssystemet.

Regleringsposten i utjämningssystemet fungerar så att om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag som motsvarar mellanskillnaden. Regleringsbidraget beräknas som ett enhetligt belopp per invånare. Om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna i stället blir högre än det belopp staten beslutat tillföra, ska mellanskillnaden tas ut i form av en regleringsavgift från kommunerna. Som framgår av tabellen ovan har bidraget ökat kraftigt under 2021 för att sedan trappas av från och med 2023. Den huvudsakliga förklaringen till dessa medel är till för att kompensera för effekter av Covid 19-pandemin samt för att möjliggöra för kommunerna att möta de kraftiga utmaningarna man står inför i form av den demografiska utvecklingen.

LSS-utjämning

LSS-utjämningssystemet tillkom som ett led i att försöka utjämna de stora kostnadsskillnaderna avseende LSS verksamheten som finns mellan kommunerna. Alla kommuner ska ha likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att kunna bedriva denna verksamhet.

Systemet är skilt från det ordinarie kostnadsutjämningssystemet för kommunerna. Skälet är att underlagen inte på samma sätt som i det ordinarie systemet kan anses uppfylla kriteriet att vara opåverkbara för den enskilda kommunen. Precis som i det ordinarie kostnadsutjämningssystemet beräknas en standardkostnad för varje kommun.

Denna standardkostnad är baserad på antalet verkställda beslut för tio olika LSS-insatser som viktas med en riksgenomsnittlig kostnad per insats. Dessutom beaktas skillnader i vårdtyngd och stordriftsfördelar i verksamheten. Beroende på hur kommunens beräknade standardkostnad avviker från den genomsnittliga standardkostnaden i landet får kommunen antingen ett bidrag eller betala en avgift.

För budgetperioden 2021-2024 är avgiften för Hjo kommun beräknad till ca 3,8 mnkr årligen, vilket är ca 3,4 mnkr högre än prognosen för 2022. I och med att prognoserna är beroende av i vilken utsträckning kostnaderna i Hjo förändras i förhållande till genomsnittet i riket är det svårt att med säkerhet bedöma i framtidsberäkningarna.

Fastighetsavgift

Avgiften utgör i statsrättslig mening en skatt, där riksdagen beslutar om underlag och storlek av fastighetsavgiften. Avgiften tillfaller dock kommunerna. Från och med 2009 anlitar SKR Statistiska centralbyrån (SCB) för prognoser av avgiften till landets kommuner. För Hjo kommun har avgiften beräknats till 24,7 mnkr per år under planperioden.

Specifisering av vissa statsbidrag

De statsbidrag som utgår till kommunerna har olika konstruktion. Vissa specifika statsbidrag ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och finns med i de generella statsbidragen, medan andra är riktade och kan sökas i särskild ordning. Dessa sökbara statsbidrag är ofta kopplade till att kommunen ska påvisa att kommunen haft en kostnad eller utfört en prestation. Information om statens motiv och intentioner med dessa statsbidrag presenteras oftast i samband med budgetpropositionen. Sveriges kommuner och landsting informerar också löpande om dessa bidrag i sina cirkulär.

De bidrag som är generella är ofta angivna i kronor per invånare för att underlätta beräkningen av hur stor andel av det totala statsbidraget som tillfaller respektive kommun. I budgetprocessen i Hjo kommun är principen för fördelningen av dessa bidrag att de ingår i det totala utrymme som finns att fördela och att förvaltningen äskar medel för specifika ändamål som antas medföra ökat åtagande.

Listan över specifika statsbidrag som har haft och eventuellt kommer att få betydelse för Hjo kommuns intäkter under 2023-2025 är omfattande. Av denna anledning redovisas inte dessa i detta dokument. Den intresserade hänvisas istället till SKRs hemsida www.skr.se.

2

Målmodell och prioriterade mål.

Här beskrivs hur verksamheterna arbetar med Hjo kommuns vision "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo".

Hjo Kommuns vision

Kommunfullmäktige styr den kommunala verksamheten genom den vision och tillhörande utvecklingsområden som finns antagna sedan 2013. Orden i vår visionsformulering "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo" är utvalda eftersom budskapet i dem är centrala. Bakom varje ord finns en tanke:

Tillsammans - Vi kan bara göra detta tillsammans. Hjo and me. Vår metod är att samarbeta. Det betyder inte att vi är överens om allt. Bara att vi är överens om att vi har ett gemensamt ansvar för den plats vi bor på. Goda möten och ett välkomnande förhållningssätt är nyckeln till framgång.

skapar vi - Vi skapar framtidens Hjo genom att utveckla den unika potential som finns i Hjo. För att lyckas behöver vi vara öppna för nya möjligheter. Verkligheten är inte färdig en gång för alla, framtidens Hjo skapar vi varje dag. Och alla bidrar med sitt. För vi är inte bara kommunen. Eller näringslivet. Eller föreningarna. Vi är alla. Tillsammans är vi ett starkt lag som med både planering och kreativitet skapar ett bättre Hjo.

framtidens Hjo - I framtidens Hjo samarbetar vi över gränserna för att bättre ta till vara på vår potential. Hjo är en välkomnande och levande stad med ett rikt utbud av meningsfulla aktiviteter för alla åldrar. Hjoborna lever på ett hållbart sätt och tar till vara på den lilla stadens fördelar. Kommunikationerna är goda och det är nära mellan både människor och platser. Attraktiva boenden och idylliska miljöer drar till sig nya invånare och besökare. Tack vare att vi blir fler kan vi möta framtidens utmaningar och hålla hög kvalitet i skola, barnomsorg och äldreomsorg. Det är enkelt, vackert och roligt i framtidens Hjo.

Hjo Kommuns målmodell

Modellen syftar till att omsätta visionen i praktisk handling i alla verksamheter. Kommunfullmäktige beslutar om ett antal prioriterade mål som ska vara styrande för kommunstyrelsens och förvaltningens arbete.

De prioriterade målen är ett begränsat antal övergripande och långsiktiga mål som är nyckelfaktorer för arbetet med att uppnå visionen. Dessa prioriterade mål finns med i kommunfullmäktiges budget. Till flertalet av målen finns en eller flera indikatorer som ska ge signaler kring om vi är på väg att nå visionens målbild inom respektive utvecklingsområde. Vid måluppföljningen görs en sammantagen bedömning av mätbara indikatorer och icke mätbara resultat. Sammantaget ska kommunstyrelsen utifrån uppföljningen kunna redovisa för fullmäktige om verksamhetens arbete leder i riktning mot målen och om verksamhetens resultat är förenligt med god ekonomisk hushållning. Det finns också möjlighet för kommunstyrelsen och byggnadsnämnden att komplettera med uppdrag för att styra verksamheten. Kommunfullmäktige och nämnderna styr också verksamheten med hjälp av politiskt antagna strategier och planer.

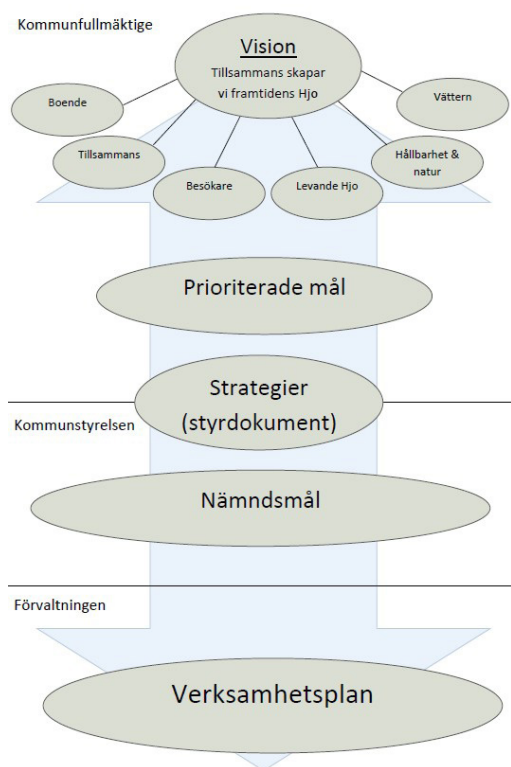
I nästkommande avsnitt redovisas kommunfullmäktiges 15 prioriterade mål inom visionens respektive utvecklingsområde. 12 mål är verksamhetsmål och 3 är finansiella. Utöver detta har fullmäktige också genom ägardirektiv 3 mål som avser bolagen. Utifrån dessa mål, tillgängliga resurser och övrig styrning utarbetar förvaltningen en årlig verksamhetsplan där arbetet för att nå målen beskrivs och motiveras.

God ekonomisk hushållning och balanskrav

God ekonomisk hushållning bygger på långsiktigt tänkande och att varje generation som lever och verkar i Hjo står för de kostnader som de ger upphov till. I kommunallagen ställs krav på att kommunfullmäktige ska besluta om särskilda mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin som har betydelse för God ekonomisk hushållning.

Den kommunala verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det så kallade balanskravet. På lång sikt räcker det inte med ett nollresultat för att bevara kapaciteten. Det krävs ett årligt överskott för att finansiera investeringar och för att säkerställa att det egna kapitalet inte minskar i värde.

För Hjo kommun innebär God ekonomisk hushållning att resurserna i verksamheten ska användas till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Visionens utvecklingsområden och kommunfullmäktiges prioriterade mål är styrande för all verksamhet och utveckling. De ekonomiska förutsättningarna i budgeten styr takten i vår strävan att uppfylla visionen.

Några rader om arbetet med Hjo 2030 - uppdateringen av Hjo kommuns vision

Hjos nuvarande vision "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo" antogs av kommunfullmäktige 2013. Sedan visionen antogs har vi som bor och verkar här utvecklat Hjo till en bättre plats att bo på och ett roligare ställe att besöka. Här är bara några exempel på satsningar som har utgått från visionen:

- Renoveringen av Hjo hamn och Stora Torget
- Actionparken på Guld Kroksområdet och utegymmet i Stadsparken
- Utbyggnad av Korsbergaskolan och nya Estrid Ericsonskolan
- Utveckling och belysning av Strandpromenaden och Stadsparken.
- Nya villatomter på Knäppplanområdet och ny förskola med stort fokus på utemiljön
- Ytterligare resurser till skolan med fokus på elever med särskilda behov och mindre barngrupper i förskolan
- Utveckling av vården och omsorgen om äldre med utbyggnad av Sigghusberg och utvecklingen av mötesplats för äldre på Rödingen
- Utveckling av industriområdet i Norra Hjo för att skapa nya tomter för industri och verksamheter
- Insatser för miljön genom förberedelser för sanering av Sannaområdet och pilotprojekt för läkemedelsrening på avloppsreningsverket.

Visionen är en framtida målbild som vi strävar mot. Det viktigaste är inte alltid att komma fram, utan att veta åt vilket håll vi vill gå för att lägga vår energi, vår kreativitet och våra gemensamma resurser på rätt ställe. Ett bra sätt att beskriva vår vision är att se den som ett verktyg. Vi ska använda den och ha nytta av den. Ibland diskutera och se över det som står i den och vad det betyder i vår praktiska vardag. Allt för att visionen ska vara levande och hjälpa oss att gå i rätt riktning.

Under de senaste tio åren har det hänt mycket i vår omvärld som är viktigt att ta hänsyn till i den fortsatta utvecklingen av Hjo. I dag vet vi att vår lokala utveckling hänger ihop med resten av världen. FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030, är 17 mål som alla världens länder enats om för att uppnå socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbara samhällen. Målen är relevanta även i Hjo eftersom vi vill och ska vara med och skapa ett samhälle där både människor och planeten mår bra. I en hållbar utveckling används ekonomin som medel för att nå målen om inkluderande samhällen där alla upplever livskvalité och där klimat och ekosystem är gränser som inte får överskridas. Därför behöver vi se över vår gemensamma vision och tänka till kring hur Hjo ska fortsätta utvecklas.

Under 2020 började vi se över hur vår nuvarande vision behöver anpassas till det som hänt i vår omvärld. Arbetet fick pausas under Covid19-pandemin men återupptogs under våren 2022 och i maj genomfördes en visionsvecka. Under veckan kunde medborgarna dela sina tankar kring den fortsatta utvecklingen av Hjo i bland annat enkäter och under träffar på plats i kransorterna och tätorten. Här nedan sammanfattar vi i stora drag vad som kom fram. En längre sammanfattning finns i rapporten "Inspel till uppdaterad vision", <https://hjo.se/globalassets/dokument/stab/kansli/vision/rapport-inspel-till-uppdaterad-vision.pdf>

• Styrkor och möjligheter

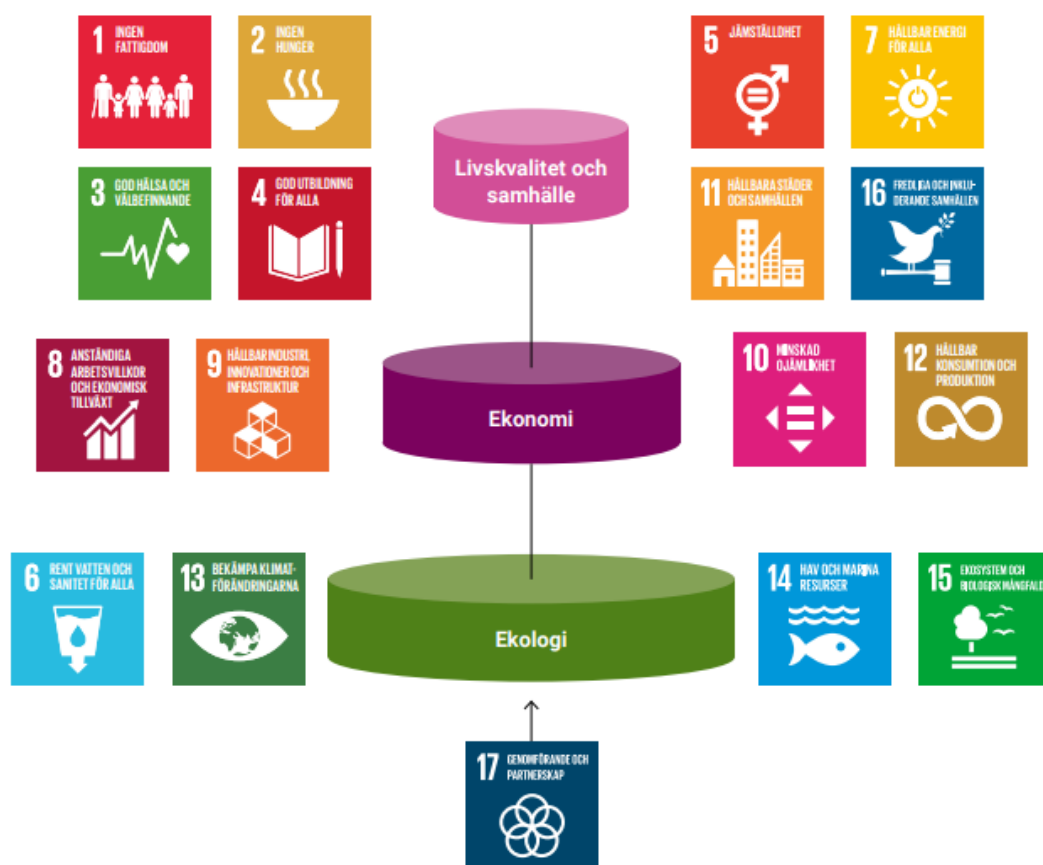
Många uppskattar den välbevarade trästaden, hamnen och närheten till vatten och grönområden. Att Hjo är en liten stad lyfts fram som en fördel; det är tryggt, genuint och nära till allt. Människor är trevliga mot varandra. Trots att vi är en liten stad har vi ett bra utbud av aktiviteter, restauranger och kultur.

• Viktiga saker att satsa på

Två områden som många tycker är viktiga att satsa på i kommunen är den kommunala servicen med bra skolor och äldreomsorg, samt arbetet med att värna om klimat och miljö. Skolan ska vara av hög kvalitet, likvärdig och trygg. En utmaning är att alla elever som slutar grundskolan ska ha godkända betyg. Det ska vara enkelt att välja "rätt" ur miljösynpunkt och Hjo kommun ska främja cykel och gång genom fler och bättre gång- och cykelvägar.

• Vad händer nu?

Under hösten 2022 har medarbetare och politiker tillsammans gått igenom alla de tankar, förslag och inspel som hittills kommit in från invånare, företag och organisationer. Vi har lärt oss mer om vilka förutsättningar och utmaningar Sverige, Skaraborg och Hjo har i idag och i framtiden. Det finns många utmaningar och förbättringsområden. Under 2023 ska vår vision "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo" och våra politiska mål revideras för att spegla detta. Den uppdaterade visionen kommer att ligga till grund för budget 2024.

Utvecklingsområde I: Boende

Hjo har en enorm potential som en levande och vacker boendeort med vårt sjönära läge. Det ska vi ta vara på och göra ännu mer av. I framtiden Hjo är det gott att leva och enkelt att få livspusslet att gå ihop. Ett brett utbud av bostäder, goda kommunikationer och en stark gemenskap lockar allt fler till Hjo. Många uppskattar att Hjo särskilt prioriterar verksamheter som riktar sig till barn och unga.

Mål 1: Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningsutveckling.

Indikatorer: SCB, Medborgarundersökning och befolkningsstatistik

- Andel invånare.
- Andel positiva till kommunen som en plats att bo och leva på.
- Andel som kan rekommendera andra att flytta till kommunen.

Mål 2: Det ska vara lätt att välja hållbara trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik i Hjo kommun. Hjo kommun fokuserar särskilt på att upprätthålla god kollektivtrafik till Skövde.

Indikatorer: SCB medborgarundersökning

- Andel positiva till utbudet av gång- och cykelvägar i kommunen.
- Andel positiva till trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i kommunen.
- Andel positiva till skötsel och snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar.
- Andel positiva svar till möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafik för dina vardagliga resor.
- Andel positiva till utbudet av laddningsstationer för elfordon i kommunen.

Mål 3: Hjoborna ska känna sig trygga med att här erbjuds vård och omsorg samt socialt stöd av god kvalitet i livets olika faser.

Indikatorer: (Socialstyrelsen, egen enkät, SCB Medborgarundersökning)

- Andel nöjda och trygga brukare inom Hemtjänst och SÄBO (SoS nationella brukarundersökning).
- Andel klienter inom Socialtjänst som är nöjda med insatsen (egen enkät).
- Andel positiva till hur äldreomsorgen fungerar i kommunen.
- Andel positiva till hur omsorgen om personer med funktionsnedsättning fungerar i kommunen.
- Andel positiva till hur socialtjänstens stöd till utsatta personer fungerar i kommunen.

Mål 4: Barn och elever i Hjo kommun ska stimuleras till att inhämta och utveckla kunskaper och värden genom en förskola och skola präglad av trygghet och studiero.

Indikatorer: Skolverket, egen enkät KKIK samt SCB:s medborgarundersökning

- Andel elever i årskurs 6 som uppnår godkända betyg i svenska, engelska och matematik.
- Andelen elever i åk 9 som har behörighet att söka nationella program på gymnasiet.
- Andel elever som upplever trygghet och studiero i skolan enligt Skolinspektionens enkät vartannat år och verksamhetens egen enkät vartannat år. Den egna enkäten bygger på frågor i Skolinspektionens enkät.
- Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn lär sig mycket på förskolan enligt Barn och utbildnings egna, årliga kvalitetsenkät i förskolan.
- Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn trivs på förskolan enligt Barn och utbildnings egna, årliga kvalitetsenkät i förskolan.
- Andel barn som har fått plats på förskolan före eller på önskat placeringsdatum (KKIK).
- Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskolan på önskat placeringsdatum (KKIK).
- Andel positiva till hur grundskolan fungerar i kommunen.

Mål 5: Hjo kommun stödjer varje individ, utifrån dennes unika resurser, på vägen till en egen försörjning och ett eget arbete eller studier.

Indikatorer: SCB och samt egen statistik

- Andelen gymnasieelever som ta examen inom 4 år.
- Andel personer som är i behov av försörjningsstöd.
- Andel individer vidare i egen försörjning efter avslutad insats på arbetsmarknadsenheten.
- Andelen arbetslösa 18–64 år.
- Andel positiva till hur kommunala vuxenutbildningen fungerar i kommunen.

Utvecklingsområde 2: Tillsammans

I Hjo arbetar vi tillsammans för att utveckla Hjo och göra vår vision verklig. Vi satsar medvetet på goda möten mellan människor, gott samarbete i näringslivet och god samverkan mellan Hjo och andra kommuner. Vi är kända som det enkla, lättillgängliga och välkomnande Hjo där vi låter hjärtat vara med.

Mål 6 Hjo kommun ska använda smart teknik och digitaliseringens möjligheter för att underlätta arbetet och öka servicen för våra kommuninvånare och besökare.

Indikator: Redovisning av pågående insatser.

Mål 7: I Hjo ska vi ha ett gott företagsklimat och en livskraftig handel.

Indikatorer:

- SKR:s mätning Insikt på områdena Miljö-, Hälsoskydd och Livsmedelskontroll
- Svenskt Näringslivsranking avseende kommunens service till företagare
- Egen enkät avseende bygglovhantering för företag
- Försäljningsindex i sällanvaruhandeln/dagligvaruhandeln. HUI
- Andel positiva till utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd.

Mål 8: I Hjo kommuns verksamheter ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är möjligt att vara med och påverka kommunen.

Indikatorer: SCB medborgarundersökning.

- Andel positiva till invånarnas möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna.
- Andel som upplever att kommunens politiker är lyhörda till invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter.
- Andel som upplever att kommunens invånare har möjlighet att påverka innehållet i politiska beslut.
- Andel positiva till den senaste kontakten med en kommunal tjänsteperson.
- Andel positiva till den senaste kontakten med en kommunal politiker.
- Andel positiva svar på frågan hur det fungerar att få svar på frågor om kommunen.

Utvecklingsområde 3: Levande Hjo

Framtidens Hjo är en levande stad. För alla åldrar och året runt. Här finns de funktioner som gör en plats till en egen stad. Ett levande centrum. Och ett brett utbud av idrotts- och kulturaktiviteter som gör livet gott att leva. I Hjo kan människor mötas, växa, vara kreativa och inspireras av andras kreativitet.

Mål 9: Hjo ska vara en levande stad och invånarna ska vara nöjda med fritids- och kulturutbudet.

Indikator: SCB medborgarundersökning.

- Andel positiva till öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
- Andel positiva till invånarnas möjligheter att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
- Andel positiva till utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen.
- Andel positiva till utbudet av friluftsområden i kommunen.
- Andel positiva till skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
- Andel positiva till utbud och aktiviteter på biblioteket.
- Andel positiva till utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen.
- Andel positiva till utbudet av ställen för äldre att träffas på i kommunen.
- Andel positiva till det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen.
- Andel positiva till kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet.

Utvecklingsområde 4: Hållbarhet och natur

I framtidens Hjo har människor en hög livskvalitet utan att tära på våra gemensamma naturresurser. Genom vår småskalighet har Hjo unika förutsättningar att bli en tät, miljövänlig och promenad- och cykelvänlig stad. Det ska vi ta vara på och göra till vår styrka.

Mål 10: Hjo kommun arbetar aktivt för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i sina verksamheter och ska verka för att Hjo ska kunna vara fossiloberoende 2030. Detta innebär att hela Hjo ska ha minskat sina växthusgasutsläpp med 80% jämfört med år 1990.

Indikatorer: RUS (Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet), Nationella emissionsdatabasen och SCB:s Medborgarundersökning.

- Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser, ton CO₂-ekvivalenter/invånare.
- Andel positiva till kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan.
- Andel positiva till kommunens information om vad invånarna kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

Utvecklingsområde 5: Besökare

Hjo har en stark attraktionskraft. I framtiden Hjo tar vi vara på vår potential och är ett välbesökt resmål. Besöksnäringen är till nytta för alla Hjobor eftersom den skapar arbeten och en levande stad och landsbygd. Ett gott bemötande och en välkomnande atmosfär får gäster att längta tillbaka hit.

Mål 11: Besöksnäringen i Hjo ska utvecklas hållbart med fokus på fler besökare när och där det inte är fullt.

Indikator: Redovisning av pågående arbete.

Utvecklingsområde 6: Vättern

I framtiden Hjo tar vi vara på vårt fantastiska läge vid Vättern. Vi använder det för att berika livet för alla.

Mål 12: Hjo kommun ska arbeta för att skydda Vättern mot föroreningar.

Indikator: Redovisning av pågående arbete.

- Andel positiva till kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten.

Finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tiden krävs en god och stabil ekonomi. För att uppnå detta har Hjo kommun formulerat nedanstående finansiella mål som anses återspegla god ekonomisk hushållning.

Mål 13: Årets resultat ska uppgå till lägst 6 mnkr.

Indikator: Årsredovisning och budgetuppföljningar.

Mål 14: Investeringarna ska finansieras med egna medel under mandatperioden 2023–2026.

Indikator: Årsredovisning och budgetuppföljningar.

Mål 15: Soliditeten inklusive pensionsåtaganden ska årligen bibehållas eller förbättras.

Indikator: Årsredovisning och budgetuppföljningar.

Bolagens mål (fastställda i ägardirektiven)

Mål 16: Soliditeten i koncernen Hjo stadshus AB ska öka med minst 1 % per år från och med år 2015 och senast år 2025 uppgå till minst 25 %.

Indikator: Årsredovisning och budgetuppföljningar.

Mål 17: Soliditeten i AB Hjo Småindustrier ska uppgå till minst 30 %.

Indikator: Årsredovisning och budgetuppföljningar.

Mål 18: Taxor för elnät och fjärrvärme i Hjo Energi AB bör ligga under regiongenomsnittet.

Indikator: Årsredovisning och budgetuppföljningar.

3

Prioriteringar och uppdrag i budget 2022

Här förklaras hur budgeten växt fram, vilka uppdrag som delats ut och hur budgetmedlen fördelats mellan politikområdena.

Hur budgeten för 2023-2025 har växt fram...

Vårbudgeten för 2023 baserades på SKRs skatteunderlagsprognos från april månad. Denna prognos indikerade en ökning i intäkter från skatter och generella statsbidrag med ca 16 mnkr enligt nedan. Skatteprognosen baseras på antagandet att invånarantalet den 1 november 2022 uppgår till 9 290 invånare.

tkr	Budget 2022*)	Prognos 2023 SKR 22:20 apr	Förändring
Skatteintäkter	436 069	462 537	26 468
Skatteintäkter, avräkning	4 255	0	- 4 255
Inkomstutjämningsbidrag	118 503	122 721	4 218
Kostnadsutjämningsbidrag	- 5 896	- 5 230	666
Regleringsbidrag	23 363	14 550	- 8 813
Avgift LSS-utjämningsbidrag	- 396	- 4 029	- 3 633
Fastighetsavgift	23 319	24 702	1 383
Summa skatter och statsbidrag	599 217	615 251	16 034

Ökningen om 16 mnkr är relativt lågt jämfört med utrymmet i de senaste årens budgetprocesser. Skatteintäkterna ökar visserligen relativt mycket men nedtrappningen av regleringsbidraget reducerar utrymmet kraftigt. Dessutom "drabbas" Hjo kommun av kostnadsökningar i de båda kostnadsutjämningsystemen med ca 3 mnkr.

Utöver skatteprognosen kom också effekten av det nya pensionsavtalet KAP-KR in som en viktig indata till budgetprocessen. Avtalet, som träder i kraft 1 januari 2023, innebär att avsättning till tjänstepension ska ske med 6,0 % av lönesumman istället för de 4,5% som gäller fram till och med 2022. Utöver detta ska pensionen värdesäkras mot inflation. Hjo kommun tog viss höjd för detta under vårprocessen och reserverade 5,5 mnkr för ökade kostnader till följd av det nya avtalet.

Den relativt låga ökningen i skatteintäkter och generella statsbidrag tillsammans med det nya pensionsavtalet medförde att resultatmålet redan i vårbudgetprocessen sänktes från 11 mnkr till 6 mnkr.

Tillgängliga medel avsattes i huvudsak till uppräkningsutrymme för löner och sociala avgifter (14 mnkr) samt indexuppräkningsbidrag för övriga kostnader (4,5 mnkr), samt även till brukar- och elevförändringar inom Vård och omsorg och Barn och utbildning. Tillsättning av en mark- och exploateringsingenjör prioriterades också för att möjliggöra en fortsatt tillväxt genom att skapa fler byggbara tomter.

Under sommaren och hösten har sedan oron på finansmarknaden ökat. Ränteläge, energipriser och det allmänna kostnadsläget har skruvats upp avsevärt och detta resulterade bland annat i att prisbasbeloppet för 2023 fastställdes till 8,7 procent högre än för 2022. Då prisbasbeloppet utgör grunden för indexering av pensionskostnaderna i det nya avtalet ledde detta till att den nya prognosen från KPA visar på ökade pensionskostnader med hela 20 mnkr för Hjo kommuns del. Vid eliminering av "normal" ökning på grund av ökade lönekostnader uppgår "merkostnaden" till följd av det nya pensionsavtalet till ca 19 mnkr.

En uppdaterad skatteprognos erhöles från SKR under augusti vilken indikerade att konjunkturen ännu så länge ser ut att hålla i sig och de samlade intäkterna ökade med ca 2,4 mnkr och det samlade utrymmet framgår av tabellen nedan:

tkr	Budget 2022*)	Prognos 2023 SKR 22:28 apr	Förändring
Skatteintäkter	436 069	464 306	28 237
Skatteintäkter, avräkning	4 255	0	- 4 255
Inkomstutjämningsbidrag	118 503	124 207	5 704
Kostnadsutjämningsbidrag	- 5 896	- 5 853	43
Regleringsbidrag	23 363	14 136	- 9 227
Avgift LSS-utjämningsbidrag	- 396	- 3 824	- 3 428
Fastighetsavgift	23 319	24 702	1 383
Summa skatter och statsbidrag	599 217	617 674	18 457

Samtidigt som de nominella intäkterna från skatter och generella statsbidrag ökade i augustiprognosen, ökade också de förväntade kostnaderna, och i reella tal innebär augustiprognosen en försämring av förutsättningarna. Inflationen har bitit sig fast och räntenivåerna fortsatte att stiga. Delårsrapporten för Hjo kommun visar samtidigt på underskott inom Arbete och socialtjänst och Barn och utbildning som är svårt att få bukt med på kort sikt då de i huvudsak utgörs av kostnader för olika typer av placeringar av såväl barn som vuxna och extra insatser inom skolan för barn med extraordinära behov.

För att finansiera den kraftiga obalansen mellan intäkter och kostnader föreslår kommunstyrelsen därför bland annat följande åtgärder;

- Förvaltningen åläggs ett besparings- och effektiviseringsbeting om 2,7 mnkr vilket motsvarar ca 0,5% av den påverkbara kostnadsmassan
- Engångsutdelning från bolagssfären Hjo Stadshus AB budgeteras med 8 mnkr.
- Skatten höjs med 43 öre till 22:00 vilket genererar ca 9,2 mnkr i tillkommande intäkter,
- Det budgeterade resultatet om 6 mnkr kvarstår som en reserv mot kostnadsökningar i form av ökade energipriser och andra varor och förnödenheter

Beträffande kommunens räntekostnader för 2023 bedöms dessa inrymmas i 2022 års utrymme för finansiella kostnader. Detta beror dels på att ett visst extrautrymme finns i 2022 års budget för ökade räntenivåer, samt att kommunens låneportfölj är så "utsträckt" vad gäller bindningstid att räntehöjningar att effekten inte blir stor under just 2023.

För mer detaljerad beskrivning av tilldelningar och dispositioner hänvisas till avsnittet "Översikt över ramförändringar".

Ekonomiska prioriteringar i budget 2023

Särskilda medel har avsatts i årets budget för att prioritera följande områden:

Politikområde/Prioritering (tkr)	Tilldelning
Demokrati	
- Websändning KF	100
Summa:	100
Kommunledningskontoret	
- RÖS	234
- Nytt ekonomisystem	500
- Extra lönesatsning	2 302
- Supporttekniker för digital teknik	500
- Serverbehov	150
Summa:	3 686
Plan och bygg	
- Bostadsförsörjningsprogram	700
- Översiktsplan	
- Energiplan	
- Trafikprogram	
Summa:	700
Kultur, turism och fritid	
- Söndagsöppet i Kulturkvarteret	125
Summa:	125
Barn och utbildning	
- Elevförändring grundskolan	275
- Elevförändring gymnasieskolan	-1 200
- Ökat antal elever gymnasieskolan + prislista	1 100
- Resursklass	3 000
- Barnantal förskolan	400
- Skolskjutsavtal	700
Summa:	4 275
Arbete och socialtjänst	
- Helårstäckning tjänst beviljad 2022	550
- Placeringskostnader, täckning nivå ht-22	3 900
Summa:	4 450
Vård och omsorg	
- Bemanning natt Sigghusberg	1 375
- Bemanning hemvård	-1 350
- Extern boendeplats	1 117
- Förändring elevboende LSS	1 157
Summa:	2 299
Teknisk service	
- Mark- och exploateringsingenjör 100%	750
- Återläggning Strömsholmsdammen	-1 000
Summa:	-250
Totalsumma	15 385

Demokrati

Området omfattar kommunens politiska verksamhet med kommunfullmäktige, revision, valnämnd, bygglövsnämnd samt kommunstyrelsen med utskott. Inom politikområdet ingår förutom arvoden och ersättningar till politiker även kostnader för sakkunniga biträden till revisionen, partistöd och överförmyndarverksamhet.

Politiska prioriteringar

Webbsändning och digital tillgänglighetsanpassning

Med anledning av pandemin har behovet av digitaliseringen av de politiska sammanträdena förstärkts. Kommunfullmäktige har därför gått från att genomföra sammanträdena fysiskt med ett begränsat antal ledamöter närvarande till helt digitala sammanträden med endast delar av presidiet på plats under pandemin. Sammanträdena är offentliga och för att möjliggöra för allmänheten att kunna ta del av dessa på distans har sammanträdena börjat webbsändas. Demokrati fick 50 tkr tilldelat i budget 2022 men ytterligare medel krävs för att kunna fortsätta med webbsändningar av sammanträdena. Material på myndigheters digitala plattformar ska utifrån krav i ett EU-direktiv vara tillgänglighetsanpassade. Syftet är att även personer med olika funktionshinder ska kunna ta del av informationen på lika villkor. För att Hjo kommun ska uppfylla detta tillgänglighetskrav behöver webbsändningarna textas vilket kräver ett digitalt verktyg för direkttextning.

Utbildning för förtroendevalda

Då en ny mandatperiod inleds erbjuder förvaltningen information och utbildning till såväl nya som gamla politiker. I detta ingår bland annat föredrag från en extern aktör kring olika perspektiv, frågeställningar och möjliga samarbetsformer som kan vara relevant för en förtroendevald att känna till. Demokrati tilldelas totalt 150 tkr för utbildning av förtroendevalda samt webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden inkl digital tillgänglighetsanpassning.

Val 2022

Demokrati tilldelades 50 tkr för kostnader i samband med valet till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2022. Dessa medel återförs 2023.

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret ansvarar för ledning, styrning, uppföljning och kontroll av den samlade verksamheten i Hjo kommun. Kommunledningen och dess stabsfunktioner ger strategiskt stöd och service till politiken och förvaltningen samt säkerställer att fattade beslut genomförs. Staben innefattar ekonomi, IT, upphandling, kansli, personal och kommunikation samt arbetet med hållbar utveckling. Utöver detta finns även projekt för utveckling, internationella frågor samt säkerhetsarbete.

Politiska prioriteringar

RÖS

Kommunledningskontoret tilldelas 234 tkr för höjd medlemsavgift till Räddningstjänsten Östra Skaraborg inför 2023.

Nytt ekonomisystem 2023 Under 2018 inleddes ett samarbete med 8 andra kommuner i Skaraborg för att upphandla och driftsätta ett gemensamt ekonomisystem där avtal sedan tecknades med leverantören Unit 4. Det nya systemet medför en hel del initialkostnader under 2023 samt en ny årlig kapitaltjänstkostnad på ca 170 tkr.

Kommunledningskontoret tilldelas 500 tkr inför 2023 avseende ökade kostnader för nytt ekonomisystem.

Extra lönesatsning

Kartläggningar och analyser av löneläget i Hjo kommun visar att nivån generellt sett är låg i förhållande till närliggande kommuner. För att kunna bibehålla ställningen som attraktiv arbetsgivare behöver lönenivåerna höjas. Jämförelsen med andra kommuner i vårt närområde är viktig och vi måste utöver fortsatt analys av våra egna löner även följa andra kommuners utveckling. Lönerna behöver också kunna differentieras och premieras utifrån kompetens, ansvar och prestation.

För att kunna genomföra denna extra lönesatsning tilldelas Kommunledningskontoret 2 302 tkr.

Supporttekniker digital teknik

Inom BoU och VoO ses idag ett stort inflöde av nya tekniska innovationer. Verksamheterna ser stora fördelar med ny teknik som både kommer att underlätta och skapa kvalitet för elever och brukare. Allt inflöde av ny avancerad teknik kräver dock även en motsvarande ökning av supportorganisationen där rätt kompetens och utbildning finns. Supporten får idag utföras av personal inom verksamheterna, vilket dels leder till att rätt person inte gör rätt sak och även ökar risken för fel och brister.

Inför 2023 tilldelas kommunledningskontoret 500 tkr för att kunna rekrytera en supporttekniker inom digital teknik.

Serverbehov

Under 2023 kommer ett nytt journalsystem, GVS12, implementeras för VoO och IFO i samverkan med 12 andra kommuner. För att kunna drifva det nya systemet krävs tre nya servrar med en årlig kostnad på ca 50 tkr vardera. Kommunledningskontoret tilldelas 150 tkr för detta utökade serverbehov.

Plan och Bygg

Plan och Bygg ansvarar för tillsyn och myndighetsutövning enligt Plan- och Bygglagen samt för tillsyn av strandskydd. Området omfattar också kart- och mätverksamhet samt fysisk planering. Plan och Byggheten arbetar gentemot Byggnadsnämnden och i vissa frågor mot KS.

Bostadsförsörjningsprogram

Kommunfullmäktige ska, enligt Bostadsförsörjningslagen 2000:1383, anta riktlinjer för bostadsförsörjningen under varje mandatperiod. Riktlinjerna ska användas som underlag för kommunens arbete med planläggning men de innehåller också information som kan vara intressant för externa byggherrar som vill etablera sig i Hjo. Hjo kommuns nuvarande bostadsförsörjningsprogram antogs av kommunfullmäktige 2017 och sträckte sig fram till och med 2020. Det är därför aktuellt att ta fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram under 2023.

Översiktsplan

Hjo kommuns nuvarande översiktsplan antogs 2010 och aktualitetsförklarades senast en 2017. Den är fortfarande ett viktigt kunskapsunderlag för den fysiska planeringen men omvärldsförändringar och ny lagstiftning på många områden samt krav på digitaliserad samhällsbyggnadsprocess gör att Hjo kommun behöver en ny översiktsplan. I april 2020 kom också en lagändring som innebar nya bestämmelser om översiktsplanering i plan- och bygglagen (PBL). Bland annat ska kommunen senast 24 månader efter ett ordinarie val anta en planeringsstrategi i vilken kommunfullmäktige ska bedöma om befintlig översiktsplan är aktuell. Arbetet med en ny översiktsplan bör påbörjas under 2023. Förvaltningen bedömer att arbetet kommer att pågå under två år och att en ny översiktsplan kan antas i slutet av 2024. Arbetet med en ny ÖP kan inte genomföras med befintlig kompetens och resurser.

Energiplan

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Hjo kommuns senaste energiplan sträckte sig fram till 2015. Förutsättningarna och utgångspunkterna för energiplanering har dock ändrats väsentligt sedan 1977 när lagen antogs, bland annat genom omfattande avregleringar vilket förändrat kommunernas roll på marknaden. Lagen har också ett tydligt fokus på energiförsörjning, påverkat av 70-talets oljekriser. Det pågår ett arbete med att aktualisera lagen och troligen kommer fokus skifta från att "verka för en tillräcklig energitillförsel" till att "verka för förnyelsebar energitillförsel". Förvaltningen har arbetet fram ett utkast till ny energiplan för Hjo kommun där ansatsen är att både uppfylla kommunens åtagande utifrån nuvarande lagkrav samt att ta fram ett kunskapsunderlag och en plan för hur Hjo kommun ska ställa om till en energieffektiv, fossilfri samt förnybar energitillförsel. För att slutföra arbetet är dock bedömningen att det finns behov av konsultstöd för att prioritera Hjo kommuns klimatanpassade energieffektiviseringar på kort och medellång sikt.

Trafikprogram

Hjo kommuns nuvarande Trafikprogram sträckte sig mellan åren 2016–2021. I programmet redovisas ett antal strategier och utgångspunkter kring planeringen av trafikinfrastrukturen i Hjo kommun. Programmet innehåller också ett handlingsprogram med konkreta åtgärder, såväl fysiska ombyggnationer som mjuka insatser. En stor del av de åtgärder som pekas ut i programmet är genomförda men det återstår också en del som inte genomförts. Sedan programmet antogs 2016 har planeringsförutsättningarna förändrats, inte minst till följd av förändringar i vår omvärld med ett ökat fokus på klimatsmart vardagsresande. För att tydliggöra hur infrastrukturen och trafiken i Hjo kommun ska utvecklas framåt bör ett nytt Trafikprogram tas fram. Förvaltningen behöver köpa in extern hjälp för att ta fram nödvändiga planeringsunderlag.

Regional utvecklingsstrategi

Under våren 2022 har en ny Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland samt en Delregional utvecklingsstrategi för Skaraborg tagits fram och beslutats i VGR respektive Skaraborgs kommunalförbund. Målbilden i delregionala utvecklingsstrategin är att Skaraborg ska växa från 270 000 till 300 000 invånare till 2030.

I nuläget pågår arbete i Skaraborgskommunerna för att möta ett antal nya etableringar, vilket innebär mellan 3 000 till 4 000 nya jobb, och ännu fler skaraborgare i närtid. Kommunerna i Skaraborg behöver hjälpas åt för att möta behovet av bostäder och samhällsservice för dessa nya invånare. Under hösten har dialog och samarbete mellan skaraborgskommunerna inletts. Samhällsbyggnadskollegiet har fått ett formellt uppdrag av direktionen i kommunalförbundet att ta fram ett förslag på hur vi tillsammans kan möta behov av bostäder, infrastruktur och samhällsservice för fler skaraborgare. Ovanstående gör det än mer angeläget att påbörja arbetet med en ny översiktsplan med tillhörande underlag som bostadsförsörjningsprogram, trafikprogram och energiplan. Förvaltningen tilldelas 1,4 mnkr för detta fördelat på två år; 700 tkr årligen under budgetåren 2023 och 2024.

Kultur, turism och fritid

I Kultur, turism och fritids verksamhet ingår ansvar för bibliotek, olika kulturarrangemang, turism samt övrig kulturverksamhet i kommunen. Man ansvarar även för kommunens fritidsgård, fritidsanläggningar, lokaluthyrning, föreningssamverkan och föreningsbidrag samt simskola och utomhusbad.

Politiska prioriteringar

Söndagsöppet på Kulturkvarteret

För att kunna utöka Kulturkvarterets öppettider och därmed även ha öppet söndagar krävs ytterligare en person att bemanna med. Kultur, turism och fritid tilldelas därför 125 tkr till denna tjänst inför 2023.

Barn och utbildning

Verksamheten inom Barn och utbildning är indelad i tre områden: Barnomsorg som omfattar förskole- och fritidshemsverksamhet. Grundskola som förutom förskoleklass till årskurs 9 även omfattar grundsärskola, elevhälsa samt stödorganisation och skoladministration. Gymnasie- och vuxenutbildningen som även bedriver undervisning i SFI – svenska för invandrare.

Politiska prioriteringar

Elevförändring i grundskolan

Enligt SCB:s befolkningsframskrivning ökar antalet elever från 1 039 till 1 045, en ökning med 6 elever. Dagens resursfördelningssystem utgår från att varje elev genererar 0,069 lärarresurs i grundersättning, sen tillkommer ytterligare resurs beroende på årskurs. Vilket innebär en ökning av tjänsteunderlaget enligt resursfördelningsmodellen om $0,069 \cdot 6 = 0,41$ tjänst = 0,275 mnkr (då har ingen hänsyn tagit till in- och utflyttning och uppgiften är baserad på idag kända uppgifter). Barn och utbildning tilldelas 275 tkr enligt ovan.

Elevförändring gymnasieskolan

Enligt SCB:s befolkningsframskrivning minskar antalet elever från 291 till 281, en minskning med 10 elever. Därefter ser vi en konstant ökning av elevantalet på gymnasiet. För budgetåret 2023 innebär detta en elevminskning med 10 elever á 126 tkr, vilket medför minskade kostnader om ca 1,2 mnkr.

Elevförändring gymnasiesärskolan

Antalet elever som går på gymnasiesärskolan kommer under och inför budgetåret 2023 öka med sammanlagt 3 elever. Detta tillsammans med Skövde kommuns uppräkning av prislista, innebär detta tillkommande merkostnader om 1,1 mnkr, vilket tilldelas budget 2022.

Resursklass

Barn och utbildning har under året byggt upp en tydlig organisation för hanteringen av tilläggsbelopp för elever med extraordinära behov, som innefattar rutiner och bedömningsgrunder. Detta har lett till att verksamheten genomför en noggrann bedömning av ansökningar utifrån regelverket för tilläggsbelopp. I dagsläget är en samordning av resurser svår då resurser behöver anordnas på respektive skola. Vid en samordning finns större möjligheter att tillsätta specialkompetens, så som till exempel speciallärare, vilket skulle innebära en kvalitetssäkring av verksamheten. Förvaltningen har idag 5,75 tjänst som är ofinansierade, vilket innebär ett överdrag i budget med närmare 2,6 mnkr. Förslaget innebär att dessa tjänster omvandlas till att få specialkompetens. Utöver detta tillkommer kostnader för local, förslagsvis Redarvägen, Verksamheten behöver dock inte nyttja hela lokalen, utan samordnar sig gärna med annan verksamhet. Totalt beräknas verksamheten kosta ca 3,0 mnkr, vilket tilldelas i budget 2023.

Förskoleverksamhet

Det är fullt på våra förskolor och som det ser ut i dagsläget kommer förvaltningen under vårens sakna platser till 12–16 barn utifrån nuvarande ansökningar. Antalet kan komma att öka ytterligare. För närvarande diskuteras hur verksamheten ska hantera denna ökning, då ökningen i första hand kommer vara under våren. När 6 åringarna börjar förskoleklass till hösten lättar trycket. Bedömningen att verksamheten behöver förstärkas under ca 4–6 månader och behov finns då för ytterligare 2,0 tjänster under motsvarande period. Barn och utbildning tilldelas 0,4 mnkr för att nuvarande barntäthet ska kunna bibehållas. Verksamheten kommer bedrivas i redan befintliga lokaler.

Kommunen detaljplanerar ytterligare områden och just nu håller samhällsbyggnad på med en ny detaljplan för Knäpplan, byggklart vintern 23/24. Därefter står flera områden på tur. Detta är något som vi behöver ta höjd för inför framtida förskoleverksamhet i Hjo.

Skolskjutsavtal

Från och med höstterminen 2022 trädde det nya skolskjutsavtal i kraft. Skillnad mot tidigare avtal är att Hjo kommun idag ställer högre miljökrav i enlighet med riktlinjer framtagna inom klimatlivet. Utöver detta har avtalet kompletterats med ytterligare buss för att undvika tillkommande taxiresor. Anbudet landade på en årskostnad om 4,2 mnkr, vilket var bättre än tidigare avtal, men då regleras avtalet enligt tillkommande "rullkostnader" vilket påverkas då bränslekostnaden stigit med 65,5% samt även de fasta kostnaden med 6,36% och därtill förarkostnaderna 2,97%. Detta innebär en årskostnad om 4,9 mnkr varpå förvaltningen äskar mellanskillnaden om 0,7 mnkr vilket tilldelats i budget 2023.

Arbete och socialtjänst

Området omfattar Socialtjänstens Individ- och familjeomsorg, öppenvård, arbetsmarknadsenhet samt integration och flyktingmottagning. Individ och familjeomsorgen regleras främst genom bestämmelserna i Socialtjänstlagen och Socialtjänstförordningen. Arbetsmarknadsenheten är kommunens organ för samordning av de arbetsmarknadspolitiska insatser som Hjo kommun ansvarar för och arbetar med att stödja kommuninvånare utan egen försörjning att komma in på arbetsmarknaden och nå en egen hållbar försörjning. AME utför även arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser för enskilda i samverkan med Försäkringskassan, Primärvården och Arbetsförmedlingen. Vidare ansvarar Arbete och socialtjänst för tjänster som utförs i samverkan med andra kommuner t ex alkoholhandläggning och tillsyn, familjerådgivning, konsumentrådgivning, skuldsanering och social jour.

Politiska prioriteringar

Ökning av orosanmälningar

Verksamheten har sedan början av 2021 sett en kraftig ökning av antal orosanmälningar gällande barn och unga. Under 2021 ökade antalet anmälningar med över 100 inkomna orosanmälningar från året innan. Den här trenden ser inte ut att avmattas utan snarare öka. Det har också skett en förändring avseende antal öppnade utredningar. I snitt under 2020 öppnades det utredningar på en tredjedel av de orosanmälningar som kom in. Under 2021 har det öppnats utredning på mer än hälften, närmare två tredjedelar, vilket även hållit i sig under början av 2022. Att fler orosanmälningar leder till utredning vittnar om en större allvarsgrad i anmälningarna än tidigare. Socialtjänsten har maximalt 4 månader på sig att färdigställa barnavårdsutredningar. Den senaste tiden har längre utredningstid uppåt 4 månader snarare varit regel än undantag, vilket också tyder på en annan komplexitet än tidigare. Dessutom kräver komplexiteten i ärenden i mycket i större utsträckning än tidigare en nära arbetsledning som kan stödja socialsekreter-

erna både enskilt och i grupp. För att kunna hantera den kraftiga ökningen av orosanmälningar som pågått sedan början av 2021 fick förvaltningen ett tillskott om 0,9 mnkr i ändringsbudget för 2022. Ändringsbudgeten avsåg två tjänster delar av 2022. För full kostnadskompensation av dessa tjänster tilldelas verksamheten i budget 2023 ytteligare 550 tkr.

Placeringskostnader institution och familjehem

Arbete och socialtjänst har idag ett ökat antal barn, ungdomar och även vuxna som av olika anledningar inte kan bo kvar hemma, där placering i familjehem och institution för barn och ungdomar samt placering på institution för vuxna varit och kommer att vara nödvändig. Verksamheten har haft stora svårigheter att få tag i egna familjehem varför placering via konsulentstödda familjehem varit nödvändig. Kostnaderna för konsulentstödda placeringar jämfört med egna är avsevärt dyrare och Arbete och socialtjänst har numera en anställd familjehemssekreterare som arbetar med att rekrytera, stötta och följa upp egna familjehem. Det är brist på familjehem och det är ett omfattande arbete att rekrytera nya familjehem. SKR har i syfte att göra det enklare för kommuner att rekrytera familjehem sett över rekommendationer till kommunerna gällande ersättningsnivåerna för arvoden inför 2023. Detta kommer att innebära ökade kostnader i arvoden för befintliga familjehem samtidigt som höjningen på sikt borde leda till att det blir mer attraktivt som familjehem att välja kommunen framför konsulentstödda bolag.

Idag har Arbete och Socialtjänst totalt 20 placerade barn varav 8 barn i konsultstödda familjehem, 2 barn i HVB – hem samt 10 barn i egna familjehem. För en utav HVB placeringarna har överenskommelse om kostnadsfördelning gjorts med BUP där de finansierar delar av placeringen. Utöver detta har verksamheten idag 1 vuxenplacering.

Det finns i nuläget inga indikationer på att kostnaderna för placeringar kommer att minska framöver. Sett över tid har både antal placeringar och kostnader ökat från år till år. Utifrån ovanstående förhållanden samt för att hamna i nivå med det faktiska ekonomiska utfallet tilldelas Arbete och socialtjänst 3,9 mnkr för att täcka dagens kostnadsnivå för placeringar.

Vård och omsorg

Vård och omsorg ansvarar för att tillgodose kommunens äldres och funktionshindrades behov av stödinsatser, omvårdnad och sjukvård i eget och särskilt boende. Äldreomsorgen omfattar hemvård i ordinärt boende, korttidsvård, dagverksamhet, särskilt boende samt kommunal hälso- och sjukvård. Verksamheten till funktionshindrade handlar främst om insatserna enligt LSS-lagen: personlig assistans, ledsagare, kontaktperson, korttidsvistelse, korttidstillsyn, daglig verksamhet samt boende med särskild service.

Politiska prioriteringar

Bemanning natt Sigghusberg

Till följd av Lex Sara utredning under våren 2022 genomfördes en inspektion av IVO på Sigghusbergs demensboende. Flera parametrar på boendet granskades varav en var bemanningstätheten. I detta sammanhang påpekades att bemanningen nattetid inte bedöms vara fullgod. I dagsläget rör sig nattpersonal mellan avdelningar vilket innebär att vissa avdelningar periodvis är helt obemannade. Demenssjukdom innebär ofta nattlig oro och ångest vilket kan ta sig uttryck i sömnsvårigheter då de boende vill gå upp och röra sig på avdelningen. Att personal finns närvarande då är en förutsättning för att kunna hjälpa, avleda och därigenom förhindra beteenden som påverkar övriga boende.

För att kunna säkerställa bemanning med en personal på varje avdelning nattetid krävs ytterligare en person vilket innebär 1,98 årsarbetare till en kostnad om 1 375 tkr vilket tilldelas förvaltningen i 2023 års budget.

Bemanning hemvård

Under 2021 ökade andelen insatser inom hemvården och behov av att utöka bemanning nattetid fanns. Medel tillfördes därför förvaltningen med 1 350 tkr inför 2022 för detta ändamål. Dock förändrades behovet under slutet av 2021 till att den högre bemanningsnivån inte bedömdes vara aktuell. Detta läge har fortsatt under första delen av 2022 och i dagsläget finns inga indikationer på ett utökat bemanningsbehov i närtid. Förvaltningens budgetram minskas därför med 1 350 tkr i 2023 års budget.

Köp av extern boendeplats

Ett köp av extern boendeplats har upphört och ersatts av andra insatser. Kostnaden för 2023 minskar därför med 270 tkr. Ett nytt köp av extern boendeplats har påbörjats under 2021. Kostnaden för detta beräknas till 1 387 tkr för 2023. Totalt ger detta en nettoökning för köp av externa boendeplatser 1 117 kr under 2023 som tilldelas förvaltningen i 2023 års budget.

Förändringar Elevboende LSS

Under 2022 har förändringar skett i antal elever som har beslut om elevhem med stöd av LSS och detta innebär en ökad kostnad om 1 157 tkr för 2023 som tilldelas Vård- och omsorg.

Teknisk service

Teknisk Service omfattar Fastighetsförvaltningen inkl lokalvård och vaktmästeri, Måltidsenhet och Gata/Park/Hamn. Fastighetsförvaltningen omfattar förvaltning, administration, drift, tillsyn, vaktmästeritjänster och lokalvård av kommunens samtliga fastigheter, egna som förhyrda. Måltidsenheten tillhandahåller mat till äldreomsorgen, barnomsorgen och grundskolan, samt ansvarar för leverans av mat till serveringen på Rödingen. Gata/Park/Hamn omfattar drift och underhåll av gator, vägar, gång- och cykelvägar, hamn, VA-nät, parker och grönytor. I uppdraget ingår även skötsel av kommunens skog samt naturreservatet Hjoåns dalgång.

Politiska prioriteringar

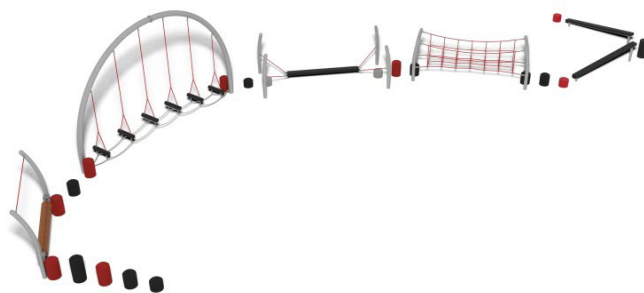
Mark- och exploateringsingenjör

Samhällsbyggnads verksamhet är till stor del intäktsfinansierad, och verksamheten är en möjliggörare för Hjo kommun att få in mer intäkter. Detta bland annat genom att planera och genomföra projekt, som skapar byggbar mark för bostäder och verksamheter. Genom att tillsätta en mark- och exploateringsingenjör skapas förutsättningar till utveckling av Hjos näringsliv och bostadsexploateringar.

Den nya tjänsten ska projektleda exploateringar, markanvisningar samt ansvara för köp och försäljning av mark (markförvaltning). Tjänsten är en förutsättning för kommunens utveckling, kopplat till framtagande av planer för bostäder och industrimark, samt näringslivets utveckling. Samhällsbyggnad beviljats 750 tkr för att möjliggöra ovan.

Återläggning Strömsholmsdammen

År 2014 genomfördes en säkerhetsbedömning av Strömsholmsdammen i Hjoåns dalgång. Dammen byggdes i slutet av 1800-talet har inte varit i bruk sedan 1920. Bedömning som gjordes 2014 var att dammen var i dåligt skick och att den kunde utgöra en säkerhetsrisk för både Hjoån och människor som vistas i området. Hjo kommun fick tillstånd av länsstyrelsen att riva dammbröstet i Strömsholmsdammen i naturreservatet Hjoåns dalgång vilket gjorts under 2022, varpå förvaltningen återlägger tidigare anslag om 1 mnkr.

Bilder på lekställningar från Hags

Särskilda uppdrag till förvaltningen

Utöver kommunfullmäktiges prioriterade mål samt de ekonomiska prioriteringarna på föregående sidor ger Kommunstyrelsen förvaltningen nedanstående särskilda uppdrag. Uppdragen är indelade i två kategorier och inleds med ett antal verksamhetsspecifika uppdrag som ges i denna budget eller som getts tidigare men ännu inte avrapporterats. Kategori 2 utgörs av uppdrag som ska genomsyra hela kommunens verksamheter.

1) Specifika uppdrag som ännu ej avrapporterats

Översyn/revidering av Hjo kommuns kostpolicy och riktlinjer

Det pågår en omfattande insats med att arbeta in Agenda 2030 inom kommunens alla områden. Med detta följer bättre kunskap och insikt i hur vi bör förhålla oss för att säkra en långsiktigt hållbar utveckling av vår kommun. Här spelar självklart vår ambitionsnivå inom kostens verksamhet en stor roll. Därtill har andra förutsättningar, önskemål, krav och stigande råvarupriser gjort att det finns ett behov av att se över den Kostpolicy samt tillhörande riktlinjer som antogs 2015. Tanken är att erbjuda måltider av hög kvalitet men en genomlysning och en diskussion om ambitionsnivån är nödvändig inför kommande år. Förvaltningen kommer att presentera ett förslag till reviderad måltidspolicy för politiken för beslut under senhösten 2022.

Guldkroksområdet

Guldkroksområdet är redan idag ett naturligt nav för en rad inomhus- och utomhusidrotter i vår kommun. Förvaltningen har haft i uppdrag att i samarbete med föreningsliv, skola och andra intressenter, fördjupa utredningen av behov och möjligheter i området samt ta fram en plan för den fortsatta utvecklingen av området. Fördjupningen skulle ha fokus på tillgänglighet för utövare och åskådare, flexibelt och maximalt nyttjande av olika faciliteter samt möjligheter till samordning av verksamheter. Utredningen har presenterats och arbetet med konkreta åtgärder ska nu fortsätta. Under hösten 2022 har förvaltningen inlett ett samarbete tillsammans med White arkitekter som syftar till att ta fram ett konkret förslag på hur befintliga byggnader och utomhusytor kan utvecklas och förmeras utifrån de möjligheter och önskemål som framkommit. Detta ska kompletteras med en tidsplan samt en uppskattning av ekonomiska konsekvenser. Under arbetet är det viktigt att det finns en

löpande dialog med föreningslivet och andra aktörer i området. Återrapport ska ske i mars 2023 för att åtgärderna ska kunna planeras in i kommande års budgetar. I budget 2023 avsätts ytterligare investeringsmedel om 300 tkr för fortsatta projekteringskostnader.

Egenlagad kyld mat inom hemtjänsten

I budgeten inför 2020 fick förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att kyla ned mat som tillagas i Centralköket för att sedan distribuera denna till brukaren vid ett fåtal tillfällen i veckan. Utredningen påbörjades men Covid19-pandemin gjorde att fokus fick läggas på annat arbete. Kommunstyrelsen inser att detta inte står överst på prioriteringslistan, men påminner dock om uppdraget som får återupptas när situationen är i balans. Översyn har skett från måltidsenhetens sida, vilken visar att vissa ombyggnationer och investeringar kommer att krävas. Då matdistributionen har väsentlig påverkan på hemtjänstens planering och schemaläggning bör dock beslut om att införa eventuell egenlagad kyld mat pausas till dess att förvaltningen kommit längre i arbetet med heltid som norm.

Förebyggande ungdomsverksamhet

I maj 2022 redovisade förvaltningen en delrapport i uppdraget att utreda Hjo kommuns förebyggande ungdomsverksamhet. Delrapporten innehöll en omvärldsbevakning och en beskrivning av de förändringar som redan genomförts i verksamheten. Fritidsgården Stationen har övergått till att vara en mötesplats bland andra och fritidsverksamheten bedrivs i nuläget som en öppen verksamhet med aktiviteter på många olika platser i kommunen för att bättre möta ungdomarna där de är. Det finns behov av att utveckla den öppna ungdomsverksamheten och stärka samverkan med andra verksamheter i kommunen kring barn och unga. Förvaltningen får i uppdrag att redovisa återstående delar av uppdraget och återkomma till Kommunstyrelsen med rapport under hösten 2022. De gemensamma resurser som finns till förfogande ska användas på bästa sätt för att möta nuvarande och framtida behov.

Resursklass

Barn och utbildning har på uppdrag av Kommunstyrelsen tagit fram en utredning gällande hur organiseringen av ett långsiktigt hållbart sätt att möta elever med behov av särskilt- och extraordinärt stöd skulle kunna se ut. Då det idag är svårt med samordning av resurser då det behöver anordnas på respektive skola skulle inrättandet av en resursklass innebära att det finns större möjlighet att tillsätta den specialkompetens som behövs för att dessa elever ska hamna i lärande med högre måluppfyllelse. Utredningen mynnade ut i ett förslag om inrättande av en kommunövergripande resursklass för elever från förskoleklass till och med årskurs 6. Behovet finns även för årskurs 7-9 men liknande upplägg där skulle kunna erbjudas inom ramen för särskild undervisningsgrupp. Barn och utbildning tilldelats 3,0 mnkr i budget 2023 och arbetet ska återkopplas till politiken fortlöpande under 2023.

Personalkontinuitet och produktivitet i Hemvården

De senast genomförda brukarundersökningarna visar på nöjda brukare som känner sig trygga hemma med stöd av hemvården, får den hjälp de behöver och ett gott bemötande. Verksamheten som helhet har dock utmaningar avseende resursanvändning och organisering. Hemvårdens verksamhetsuppföljning för 2021-2022 visar en trend av nedåtgående produktivitet. Verksamheten har sedan längre med en jämförelsevis låg personalkontinuitet. Mot bakgrund av detta finns ett behov att se över verksamhetens organisering och resursanvändning. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram arbetssätt och metoder där resurserna används för skapa bästa möjliga nytta. Uppdraget ska genomföras med stor delaktighet från medarbetarna och resultera i en personalkontinuitet på 17 samt en produktivitet inom Hemvården om 55 %. En första avrapportering till kommunstyrelsen ska ske i januari 2023 och följa av kontinuerliga återrapporteringar under året.

Utöver ovanstående specifika uppdrag ges också förvaltningen nedanstående generella uppdrag som ska prägla den dagliga verksamheten.

2) Generella uppdrag

Kunskap och delaktighet

Det kommunala uppdraget utförs av våra medarbetare dygnet runt under årets alla dagar. Det är ytterst viktigt att lyssna på kloka idéer och inspel och att dessa tas till vara för att vi hela tiden ska kunna bli bättre och effektivare. Bättre som arbetsgivare men också bättre på att planera och utföra de kommunala uppdragen och göra rätt insats vid rätt tillfälle. För att våra medarbetare ska känna sig delaktiga och få en känsla av sammanhang krävs kunskap och ökad förståelse för kommunens förutsättningar, uppdrag, samlade resurser och ekonomiska situation. Med den insikten får alla större möjlighet att bidra med alternativa arbetssätt, förbättringar och smarta lösningar. För att vi ska våga prova nya lösningar måste vi vara beredda på att misslyckas ibland. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att öka kunskapsnivån kring ekonomi, resurser och förutsättningar. Förvaltningen får också i uppdrag att säkerställa att idéer och förslag från alla nivåer tas till vara i det dagliga arbetet och att arbeta vidare med att skapa en tillåtande miljö där medarbetare vågar prova och testa och där det är tillåtet att misslyckas ibland.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten för Hjo kommun beslutas av Kommunfullmäktige med nedanstående fördelning. Inom dessa ramar äger förvaltningen rätt att omdisponera mellan de olika projekten som redovisas i verksamhetsplanen som följer på nästkommande sidor.

Investeringsbudget och 5-årsplan 2024-2027:

Hjo kommun har under de senaste åren gjort stora investeringar, alltifrån nytt kulturkvarter, utveckling och muddring av hamn och hamnområde, till förskolan Knäppan och nu senast Estrid Ericsonskolan. Detta har i huvudsak finansierats med egna medel, men lån har också behövts tas. Självfinansieringsgraden under mandatperioden 2019-2022 bedöms hamna på 65-70% och kommunen behöver nu gå in en fas av konsolidering och amortering av de upptagna lånen. Av denna anledning är planerna för de närmaste åren relativt återhållsamma.

Rubricering	KF-anslag 2022	Ombudg från 2021 till 2022	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tekniskt övergripande	1 905	178	2 083	1 240	1 265	1 285	1 305	1 320
Fastigheter övergripande	2 100	3 331	5 431	2 930	3 675	3 700	2 275	2 300
Skolfastigheter	11 505	117 774	129 279	8 510	1 715	220	225	230
Barnomsorgsfastigheter	0	10 000	10 000	0	0	0	0	0
Kultur och fritidsfastigheter	1 255	-243	1 012	1 960	1 765	270	275	300
Gator, vägar, infrastruktur	7 770	7 563	15 333	11 730	14 830	10 610	8 960	7 545
Exploateringsfastigheter	1 500	1 500	3 000	1 000	500	500	500	500
Hamnen	3 300	4 000	7 300	300	0	5 000	5 000	0
Markinköp/nya händelser:	4 225	274	4 499	1 250	1 275	1 300	1 325	1 325
KS förvaltning inventarier:	1 850	732	2 582	1 875	1 900	1 950	2 000	2 000
Skattefinansierad verksamhet	35 410	145 109	180 519	30 795	26 925	24 835	21 865	15 520
Avgiftsfinansierad verksamhet	6 500	0	6 500	7 620	7 250	6 400	6 500	6 550
Summa investeringar	41 910	145 109*	187 019	38 415	34 175	31 235	28 365	22 070

*) Av ovanstående 145 109 i ombudgeterade medel, var 122 986 nedlagt redan innan årets ingång, varvid nettovärdet för ombudgetering från 2021 till 2022 uppgår till 22 123. Det största investeringsobjektet Estrid Ericsonskolan har avslutats och aktiverats under året och slutsumman landade på 102 100 tkr att jämföra med budgeterade 112 000 tkr.

Utgångspunkten för investeringsbudget är den femårsplan som antogs i vårbudget 2023. Denna har förändrats under höstarbetet och ändringarna utgörs i huvudsak av följande poster:

Rivning H-huset, Guldkroksskolan, ny parkering

Tillägg har skett med 500 tkr under 2023 samt 1 500 tkr under 2024 för att "göra färdigt" Guldkroksskolans område och bereda för parkering till skolans personal och besökare.

Banvallen

Med anledning av ökande kostnader har avsättningen till upprustning av Banvallen höjts med 500 tkr under 2023 samt ytterliga 1 000 kr under 2024.

Vissa fleråriga projekt

Årliga avsättningar har skett under 2023 – 2025 för strandskoning och allmän översyn av allmänna WC:n och dessutom har 300 tkr reserverats per år under hela planperioden för kompletteringar på nyligen.

Solfångare på Guldkroksbadet

Under 2024 har 1 500 tkr avsatts för solfångare på och/eller vid kommunens lokaler. Projektet kommer att utföras i samarbete med Hjo Energi.

Energibesparande åtgärder

Medel har avsatts för rubricerat med 800 tkr under 2023, samt 1 500 tkr årligen under 2024 och 2025

Belysningsnät - utbyte

Uppgradering av gatubelysning i form av övergång till LED-lampor är i slutskedet och nu vidtar en period med utbyte av stolpar, ledningar etc. Avsättning av skett med 1 500 tkr årligen under hela planperioden

Belysning GC-vägar

500 tkr per år har satts av under 2024-2026 för förbättring av belysning av GC-vägar inom tätbebyggt områden.

Trädvård

En pott för trädvård har etablerats med 250 tkr per år under hela perioden.

Fasadmålning – Stadsparksvillor

Avsättning har skett med 1 600 tkr under 2023 och 2024 för ommålning av villorna i Stadsparken. Detta berör i princip samtliga byggnader som ägs av kommunen såsom, Societetshuset (Experimentverkstaden), Villa Eira (Vandrarhemmet), Villa Svea (Cafe mm) samt Frestelsen.

Utveckling av Högaliden

Avsättning har skett med 1 000 tkr under 2023 för utveckling av Högalidens friluftsområde.

Muddring av hamnen

Totalt 10 000 tkr har avsatts preliminärt under 2025 och 2026 för muddring av återstående delar av hamnen. Belopp och mer detaljerad tidsättning kommer att ses över i kommande budgetprocesser.

Offentlig konst

En årlig pott om 200 tkr har etablerats för detta.

Projektering av gångfartsområde

Under 2025 finns avsatt 300 tkr för projektering av utveckling av gångfartsområde mellan bror över Hjoån och Stora Torget. Resultatet av utredning och projektering kommer att läggas in i budget när ett förslag finns framtaget.

Verksamhetsplan för skattefinansierade investeringar 2023-2027

Nyinvesteringar

Rubricering	KF-anslag 2022	Prognos ombudget från 2021-2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skolfastigheter								
Skolgårdsåtgärder - Guld kroksskolan	7 000	0	7 000	0	0	0	0	0
Belysning - Guld kroksskolan	0	0	0	800	0	0	0	0
Skolgårdsåtgärder - Övriga skolor	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0
Guld kroksskolan gymnastiksal	2 500	0	2 500	7 000	0	0	0	0
Gymnasie; Åtgärder Vallgården	0	4 000	4 000	0	0	0	0	0
Gate skola - ombyggnad gymnastiksal	0	1 500	1 500	0	0	0	0	0
Gate o Korsberga skola - Utegy	800	0	800	0	0	0	0	0
Rivning H-hus Guld kroksskolan, ny parkering	0	0	0	500	1 500	0	0	0
Kultur- och fritidsfastigheter								
Utveckling av Guld kroksskolan - projektering	0	0	0	300	0	0	0	0
Belysning Högaliden	0	0	0	400	0	0	0	0
Utveckling av Högaliden	0	0	0	1 000	0	0	0	0
Gator, parker, infrastruktur								
Strandpromenaden - etapp II	400	200	600	0	0	0	0	0
Banvallen - Upprustning	1 500	0	1 500	500	1 000	0	0	0
Stadsparken - tillgänglighetsanp lekplats	0	500	500	2 000	2 000	0	0	0
Strandskoning	0	0	0	400	500	600	0	0
Allmänna WC- Översyn	0	0	0	500	500	500	0	0
Färdigställande av exploateringsom- råden - asfalt mm	0	0	0	300	300	300	300	300
Hamnen								
Hamnen - Vågbrytare	3 300	4 000	7 300	0	0	0	0	0
Summa investeringar	16 500	10 200	26 700	13 700	5 800	1 400	300	300

Reinvesteringar

Rubricering	KF-anslag 2022	Prognos ombudget från 2021-2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tekniskt övergripande								
Maskiner, transportmedel o inventarier	1 500	178	1 678	830	850	865	880	890
Inventarier i kök för kostverksamh	405	0	405	410	415	420	425	430
Fastighet övergripande								
Energibesparande åtgärder	0	2 416	2 416	800	1 500	1 500	0	0
Reinvestering fastighetsbestånd	2 100	915	3 015	2 130	2 175	2 200	2 275	2 300
Skolfastigheter								
Lekutrustning	205	274	479	210	215	220	225	230
Kultur- och fritidsfastigheter								
Guldkroksbadet								
- Guldkroksbadet - mindre investeringsåtgärder	255	-243	12	260	265	270	275	300
- Bassängöverdrag	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0
- Nya solfångare	0	0	0	0	1 500	0	0	0
Gator, parker, infrastruktur								
Asfaltering	2 700	0	2 700	2 800	2 850	2 900	3 000	3 025
Gatuarbeten								
- Gata - mindre investeringsåtgärder	610	400	1 010	620	630	640	650	660
Gångfartsområde projektering								
- Lars i Knäppans Väg	0	4 435	4 435	0	2 300	1 400	0	0
- Belysningsnät	1 020	-1 091	-71	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
- Ledningsnät dagvatten exkl. fastigheter	410	400	810	420	430	440	450	460
- Trafiksäkerhetsåtgärder	260	500	760	260	270	270	280	300
GC-väg/cykelstigar								
- GC-vägar mindre investeringsåtgärder	510	1 000	1 510	520	530	540	550	560
- Asfaltering av GC-länkar med grus	0	0	0	0	0	0	0	0
- Belysning av GC-länkar (tättbebyggt omr)	0	0	0	0	500	500	500	0
Brorenoveringar Pott								
- Broar - mindre investeringar	260	619	879	260	270	270	280	290
- Grebban, kvarnbron	0	0	0	0	0	0	1 000	0
Trädvårdsplan (delfinansiering)	0	100	100	0	0	0	0	0
Trädvård - mindre investeringar	100	100	200	250	250	250	250	250
Parker								
- Stadsparken – Scen tillgängl o VA	0	400	400	0	0	0	0	0
- Skyltning stadsparken	0	0	0	0	400	0	0	0
- Målning fasad, Stadsparksvillor	0	0	0	1 200	400	0	0	0
Offentlig konst (0,5 %-regeln)	0	0	0	200	200	200	200	200
Hamnen								
Utvecklad sophantering	0	0	0	300	0	0	0	0
Summa Reinvesteringar	11 335	10 403	21 738	12 970	17 450	14 685	12 740	11 395

Större objekt samt övriga områden

Rubricering	KF-anslag 2022	Prognos ombudget från 2021-2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skolfastigheter								
Ny F-6 skola	0	112 000	112 000	0	0	0	0	0
Barnomsorgsfastigheter								
Om- och tillbyggnad Korsberga skola	0	10 000	10 000	0	0	0	0	0
Gator, parker, infrastruktur								
Muddring hamnen	0	0	0	0	0	5 000	5 000	0
Exploatering								
Exploatering Norra Knäppan	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploatering Västra Knäppan	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploatering Ind omr Metallvägen	0	1 500	1 500	0	0	0	0	0
Exploatering gator/industriområden	1 500	0	1 500	1 000	500	500	500	500
Markinköp/nya händelser:	4 225	274	4 499	1 250	1 275	1 300	1 325	1 325
KS förvaltning inventarier:	1 850	732	2 582	1 875	1 900	1 950	2 000	2 000

Avgiftsfinansierad

Rubricering	KF-anslag 2022	Prognos om- budget från 2021-2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Avlopps- och vattenledningar	6 000	0	6 000	6 120	6 250	6 400	6 500	6 550
Utbyte till digitala VA-mätare	500	0	500	500	500	0	0	0
Säkerhet vattenledningar	0	0	0	500	500	0	0	0
Reservkraft VA	0	0		500	0	0	0	0
Avgiftsfinansierad verksamhet	6 500	0	6 500	7 620	7 250	6 400	6 500	6 550

Översikt

Rubricering	KF-anslag 2022	Prognos om- budget från 2021-2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nyinvesteringar	16 500	10 200	26 700	13 700	5 800	1 400	300	300
Reinvesteringar	11 335	10 403	21 738	12 970	17 450	14 685	12 740	11 395
Större objekt	0	122 000	122 000	0	0	5 000	5 000	0
Markinköp	4 225	274	4 499	1 250	1 275	1 300	1 325	1 325
KS inventarier	1 850	732	2 582	1 875	1 900	1 950	2 000	2 000
Exploateringsverksamhet	1 500	1 500	3 000	1 000	500	500	500	500
Avgiftsfinansierad verksamhet	6 500	0	6 500	7 620	7 250	6 400	6 500	6 550
Summa	41 910	145 109	187 019	38 415	34 175	31 235	28 365	22 070

Investeringsprojekt som än så länge ligger utanför 5-årsplanen

Utöver ovanstående budgeterade projekt kommer det att tillkomma objekt under perioden. Utvecklingen av Guld-kroksområdet är ett exempel. Här inväntar vi resultatet av pågående utredning innan den läggs in i investeringsplanen med belopp och tidpunkt. Eftersom vi växer sakta men säkert kommer också behovet av fler förskoleplatser resultera i investeringsbehov framöver. För närvarande ser vi dock inga akuta behov av nybyggnation för att klara våra uppdrag inom våra respektive verksamheter..

BANANASPLIT 50,-		SAVOR 50,-		HETING 30,-		Vill du ta med smaken hem? 69,-	
- 2 st valfria glassmaker		- mangogråddglass		~ 1 st valfri glassmak		Kaffe 330g 30,-	
- banan		- cocosgråddglass		~ heta hallon 5,-		Torkad frukt 30,-	
- vispade gräddor		- torkad mango		5,-		Choklad kaka 35,-	
- hackad choklad		- frisk ananas		Topping 5,-		Choklad potlimer	
		- vispade gräddor		Hemabakta ströar 5,-			

4

Ekonomiska sammanställningar och rapporter

*Här återfinns de ekonomiska rapporterna
gällande 2023-2025.*

Översikt över ramförändringar

Härledning av driftbudget 2023 fördelat på politikområde (tkr)

Politikområde	1 Ändringsbud- get 2022	2 Generell ram tilldelning lön 2,5%	3 Generell ramtilldelning PO	4 Index övr. kostnader 2,0%	5 Kapital- tjänst	6 Räntejus- tering från 1,0% till 1,75%	7 Tilldelningar och återfö- ringar	8 Intäktsök- ningar	9 Effektivise- ringar 0,5%	Budget 2023
Demokrati	7 033	92	174	35	0	5	100	0	-32	7 407
Kommunledning	53 111	509	960	544	0	5	3 686	0	-221	58 594
Plan och bygg	4 726	91	171	28	0	4	700	0	-32	5 688
Kultur, turism och fritid	24 255	215	405	219	123	127	125	0	-62	25 407
Barn och utbildning	257 540	3 010	5 670	2 382	480	88	4 275	0	-862	272 583
Arbete och socialtjänst	38 439	412	776	346	0	3	4 450	0	-126	44 299
Vård och omsorg	191 144	3 401	6 406	708	0	27	2 299	0	-994	202 991
Teknisk service	21 062	304	572	286	450	3 612	-250	-5 000	-371	20 664
Summa	597 310	8 033	15 133	4 548	1 053	3 871	15 385	-5 000	-2 700	637 633
Finansförvaltningen	-10 293	0	4 345	0	-196	-3 871	0	-8 000	112	-17 903
-varav internränta	-5 836	0		0	-196	-3 871	0	0	0	-9 903
-Budgeterat intäkt PO-pålägg mm	-4 457	0	4 345	0	0	0	0	-8 000	112	-8 000
Verksamhetens nettokostnad	587 017	8 033	19 478	4 548	857	0	15 385	-13 000	-2 588	619 730

1. Budget 2022

Planeringen utgår från politikområdenas ändringsbudget under innevarande år (2022) och förutsätter en budget i balans.

2. Generell ramtilldelning med 2022 års lönekostnader som bas

Tilldelning har skett med 2,5% av innevarande (2022) års budgeterade lönesumma

3. Generell ramtilldelning PO

Generell avsättning för personalomkostnader (PO) har skett med 43,3% av tilldelningen för löner enligt kolumn 1. Med anledning av det nya pensionsavtalet har sedan extra avsättning skett med ca 19 mnkr. Då Hjo kommun har tillämpat en viss överdebitering som en allmän reserv har denna nu upplösts och den nya PO-procenten uppgår för 2023 till 46,84%.

4. Index övriga kostnader 2%

I Kolumn 4 tilldelas respektive politikområde en kompensation för prishöjningar som motsvarar 2,0 % av övriga kostnader utöver den generella ramtilldelningen. Kostnader för gymnasieskola har dock kompenserats med 2,5 %.

5. Kapitaltjänstkostnader

I samband med att större investeringar tas i bruk och/eller faller ifrån, sker också en förändring av politikområdets ram för avskrivningar och ränta. Grundregeln är att ramtilldelning sker året efter investeringsåret. Vid större investeringar och då en investering tas i bruk under året sker dock ibland tilldelning för del av år. I kapitaltjänstkostnader ingår en ränta på 1,75 %. För den avgiftsfinansierade verksamheten såsom Vatten o Avlopp omräknas räntenivån vid delårsbokslutet respektive årsbokslutet till kommunens genomsnittliga räntesats för året.

Nedan följer en sammanställning över de investeringar som föranlett ramjustering i 2023 års budget

Politikområde	Budget 2023	Kommentar
Teknisk service	450	Potter; Gatuarbeten, Asfaltering, GC-vägar, belysning samt Hamnen
Summa Teknisk Service	450	
Barn o utbildning	480	Skolgårdsåtgärder
Summa Barn o utbildning	480	
Kultur o Fritid	123	Guld Kroksbadet inkl. bassängöverdrag
Summa Kultur/Turism/Fritid	123	
Summa Justeringar	1 053	

I ovanstående ramförstärkning ingår internränta med 1,75 % enheter. Dessa uppgår till 196 tkr och redovisas som intäkt under finansförvaltningen.

6. Räntejustering från 1,0% till 1,75%

Den interna kalkylräntan för 2022 uppgick till 1,00 %. I februari 2022 gick SKR ut med rekommendation om räntesats inför 2023, vilken då sattes rekommenderades till 1,25%. Eftersom ränteläget har förändrats drastiskt sedan dess och då SKR inte kommer att lämna någon ny rekommendation har Hjo kommuns interna räntesats istället satts utifrån vår "verkliga" lånekostnad som bedöms uppgå till 1,75% i genomsnitt under 2023.

7. Beslutade tilldelningar och återföringar

Nedan följer en sammanställning över ramtilldelningen på grund av politiska prioriteringar. För en mer detaljerad information om vad tilldelningen innebär, se vidare under politikområdenas beskrivningar på sidorna 28-35.

Särskilda medel har avsatts i årets budget för att prioritera följande områden:

Politikområde/Prioritering (tkr)	Tilldelning
Demokrati	
- Websändning KF	100
Summa:	100
Kommunledningskontoret	
- RÖS	234
- Nytt ekonomisystem	500
- Extra lönesatsning	2 302
- Supporttekniker för digital teknik	500
- Serverbehov	150
Summa:	3 686
Plan och bygg	
- Bostadsförsörjningsprogram	700
- Översiktsplan	
- Energiplan	
- Trafikprogram	
Summa:	700
Kultur, turism och fritid	
- Söndagsöppet i Kulturkvarteret	125
Summa:	125
Barn och utbildning	
- Elevförändring grundskolan	275
- Elevförändring gymnasieskolan	-1 200
- Ökat antal elever gymnasiesärskolan + prislista	1 100
- Resursklass	3 000
- Barnantal förskolan	400
- Skolskjutsavtal	700
Summa:	4 275
Arbete och socialtjänst	
- Helårstäckning tjänst beviljad 2022	550
- Placeringskostnader, täckning nivå ht-22	3 900
Summa:	4 450
Vård och omsorg	
- Bemanning natt Sigghusberg	1 375
- Bemanning hemvård	-1 350
- Extern boendeplats	1 117
- Förändring elevboende LSS	1 157
Summa:	2 299
Teknisk service	
- Mark- och exploateringsingenjör 100%	750
- Återläggning Strömsholmsdammen	-1 000
Summa:	-250
Totalsumma	15 385

8. **Intäktsökningar**

Intäktsökningarna utgörs av budgeterade intäkter från tomtförsäljning, vilka bedöms öka från 1 500 tkr 2022 till 3 500 tkr under 2023. Utöver detta beräknas 3 000 tkr i tidigare erhållna gatukostnadsersättningar, som redovisats som skuld i balansräkningen att intäktsföras under 2023.

9. **Effektiviseringar**

Vartdera politikområde har ålagts ett besparings-/effektiviseringsbeting som motsvarar 0,5% av den, på kort och medellång sikt, påverkbara kostnadsmassan. Totala betinget uppgår till 2 700 tkr.

Resultatbudget

Resultaträkning

Mnkr	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	132,0	132,9	135,6	138,3	141,0
Verksamhetens kostnader	-690,6	-697,6	-728,9	-753,4	-778,0
Avskrivningar	-27,4	-25,6	-26,5	-27,0	-27,5
Verksamhetens nettokostnader	-586,0	-590,3	-619,8	-642,1	-664,5
Skatteintäkter	439,3	449,2	473,6	491,8	512,9
Generella statsbidrag och utjämning	158,9	159,0	153,3	159,4	162,7
Finansiella intäkter	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Finansiella kostnader	-1,9	-1,7	-1,9	-3,9	-5,9
Årets resultat	11,0	17,0	6,0	6,0	6,0

Som beräkningsgrund för resultaträkningen, kassaflödeanalysen och balansräkningen har:

Verksamhetens intäkter beräknats utifrån 2022 års prognos med en årlig uppräknings med 2 % för åren 2023-2025.

Avskrivningarna och de finansiella kostnaderna är beräknade utifrån den investeringstakt som beskrivs i denna budget. Avsättning för ökade räntekostnaderna har skett utifrån åldersfördelningen i kommunens låneportfölj med ca 1 procentenhet årligen under 2024 och 2025

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning är beräknad utifrån SKRs prognos i augusti 2022 cirkulär 22:28 invånarantalet är prognosticerat att öka från 9 290 inför 2023 till 9 320 inför 2024 (+30) och med ytterligare 50 invånare till 9 370 inför 2025

Med hänsyn till de osäkerheter och utmaningar som råder i form av ökade pensionskostnader och allmän

kostnadsstegring har resultatmålet sänkts och är satt till 6 mnkr årligen under 2023-2025. Resultatnivån motsvarar knappt 1 % av kommunens beräknade skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning för respektive år.

Utifrån ovanstående förutsättningar har utrymmet för verksamhetens kostnader beräknats. Detta innebär att för att kunna uppnå ett resultat om 6 mnkr årligen får verksamhetens nettokostnader maximalt öka med

- 4,5 % (31,3 mnkr) för år 2023

- 3,4 % (24,5 mnkr) för år 2024

- 3,3 % (24,6 mnkr) för år 2025

Då Hjo kommuns verksamhet indelas i flera politiskområden under en och samma nämnd utgör dessa ramar också kommunens driftbudgetar för åren 2024-2025. Fördelningen av dessa medel sker sedan i de kommande årens budgetprocesser.

Kassaflödesanalys

Mnkr	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Löpande verksamhet					
Årets resultat	11,0	17,0	6,0	6,0	6,0
Justering för av- och nedskrivningar	27,4	25,6	26,5	27,0	27,5
Justering för förändring avsättningar m.m	-1,8	0,0	-1,0	-1,0	-1,0
Justering för förändring avsättning pensioner	0,8	1,7	1,0	1,0	1,0
Medel från verksamheten före förändr. rörelsekapital	37,4	44,3	32,5	33,0	33,5
Försäljning(+)/Inköp(-) av lager och exploateringsmark	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0
Minskning (+)/ökning (-) av övriga korta fordringar	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Ökning(+)/minskning (-) av övriga korta skulder	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kassaflöden från löpande verksamhet	38,3	45,2	32,5	33,0	33,5
Investeringsverksamhet					
- Investering i materiella och immateriella anl tillgångar	-52,1	-55,5	-34,4	-30,7	-27,8
Kassaflöden från invest. verksamheten	-52,1	-55,5	-34,4	-30,7	-27,8
Finansieringsverksamhet					
Minskning (-)/Ökning (+) av långfristiga fordringar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Minskning (-)/Ökning (+) av långfristiga skulder	-5,0	-5,0	-7,9	-5,0	-5,0
Kassaflöden från finan. verksamhet	-4,9	-4,9	-7,8	-4,9	-4,9
Årets kassaflöde	-18,7	-15,2	-9,8	-2,6	0,9
Likvida medel vid periodens början	21,6	27,3	12,1	2,3	-0,3
Likvida medel vid årets slut*	2,9	12,1	2,3	-0,3	0,6

* Beviljad checkräkningskredit 40 mnkr

Balansbudget

Balansräkning

Mnkr	Budget 2022-12-31	Prognos 2022-12-31	Budget 2023-12-31	Plan 2024-12-31	Plan 2025-12-31
• ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella och materiella tillgångar	605,4	599,2	607,1	610,8	611,1
Finansiella anläggningstillgångar	10,6	10,4	10,3	10,2	10,1
Summa anläggningstillgångar	616,0	609,6	617,4	621,0	621,2
• OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Lager och förråd	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Exploateringsfastigheter	4,0	7,1	7,1	7,1	7,1
Kortfristiga fordringar	55,5	69,9	70,9	71,9	72,9
Kortfristiga placeringar	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Kassa och bank	-0,1	12,1	2,3	-0,3	0,6
Summa omsättningstillgångar	59,6	89,6	80,8	79,2	81,1
SUMMA TILLGÅNGAR	675,6	699,2	698,3	700,2	702,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Ingående eget kapital	306,6	316,6	333,6	339,6	345,5
Årets resultat	11,0	17,0	6,0	6,0	6,0
Summa Eget kapital	317,6	333,6	339,6	345,5	351,6
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner	13,0	15,0	16,0	17,0	18,0
Avsättningar till statlig infrastruktur	4,2	3,8	2,8	1,8	0,8
Avsättningar, övriga	4,1	4,4	4,4	4,4	4,4
Summa avsättningar	21,3	23,2	23,2	23,2	23,2
SKULDER					
Långfristiga skulder	179,4	181,8	173,9	168,9	163,9
Kortfristiga skulder	157,3	160,5	161,5	162,5	163,5
Summa skulder	336,7	342,3	335,4	331,4	327,4
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	675,6	699,2	698,3	700,2	702,3
ANSVARSFÖRBINDELSER (inkl. löneskatt)					
- Anställda	138,8	139,9	142,9	138,6	134,3
- Förtroendevalda	3,2	3,1	2,5	1,9	1,4
Summa ansvarsförbindelser	141,9	143,1	145,5	140,5	135,8
SYNLIGT EGET KAPITAL	317,6	333,6	339,6	345,5	351,6
EGET KAPITAL justerat för pensionsskuld	175,6	190,5	194,1	205,0	215,8
Soliditet	26,0%	27,2%	27,8%	29,3%	30,7%

Taxefinansierad verksamhet

Vatten och avlopp (VA)

Va-verksamheten ansvarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt distribution av dricksvatten i ledningsnätet inom Hjo, Korsberga, Blikstorp och Fågelås. Verksamheten är i sin helhet taxefinansierad vilket betyder att de hushåll och näringsverksamheter som är anslutna, finansierar verksamheten genom anslutningsavgifter och bruksavgifter för vatten och avlopp. Verksamheten har ca 2 400 abonnenter.

Politiska beslut

Den taxefinansierade verksamheten har inget kommunbidrag. Taxan för 2023 bereds i särskild ordning och beslutas av Kommunfullmäktige.

Resultatfond Vatten och avlopp (VA)

Beskrivning	2018	2019	2020	2021	2022
Behållning	-162	200	625	464	464*

*För 2022 beräknas resultatet hamna på ett 0-resultat. (För ytterligare information se Hjo Kommuns delårsbokslut 2022-08-31)

I fonden finns således ett överskott vid ingången av 2022 och beräknas vid årets slut hamna på samma nivå. Underskott resp överskott balanseras över åren.

Avfallshantering (A&ÅS)

Hjo kommun är sedan 1 januari 2000 medlem i Avfall & Återvinning Skaraborg (tidigare AÖS); som är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallens omhändertagande. I likhet med VA-verksamheten är Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS) helt finansierat via taxor. Övriga kommuner som är medlemmar i A&ÅS är Tibro, Skövde, Karlsborg, Töreboda, Falköping, Skara, Mariestad, Gullspång, Essunga, Grästorp, Götene och Vara.

Hjo kommun får årligen ett bidrag från A&ÅS på 30 kr per invånare för att finansiera återställandet av gamla deponier. Dessa bidrag redovisas i tabellen nedan. Utöver detta betalar A&ÅS ett årligt arrende för återvinningscentralen som motsvaras av kostnader för avskrivning och ränta på anläggningen.

Provtagningar och arbete pågår för att ta fram ett underlag och en kostnadssammanställning i samband med återställningen av Sanna-deponin.

Beskrivning	2018	2019	2020	2021	2022
Behållning	4 888	4 512	4 252	4 427	4 687*

*Helårsprognos 2022 vid delårsbokslutet 2022-08-31, överskott om 0,3 mnkr.

5

Bilagor

*Här kan du läsa om kommunens budgetprocess
samt hur vi är organiserade.*

Planering - budget- och uppföljningsprocessen

I budgetprocessen samlas merparten av de förändringsarbeten som kräver politiska beslut. Skälen till detta är många, bland annat är det ett effektivt sätt då samordningen ger tidsvinster. Metoden skapar också delaktighet och helhetssyn. Vidare är förändringsbeslut ofta förknippat med prioriteringar som i många fall behöver värderas av olika aktörer utifrån olika perspektiv och inte minst helhetens sammantagna utmaningar. Denna samordnade budgetprocess samlar helhetens utmaningar och väger dessa mot varandra utifrån de ekonomiska resurser som finns tillgängliga. Tydliga spelregler och tidiga planeringsförutsättningar ger stabilitet och är en central framgångsfaktor i god ekonomisk hushållning.

En av Hjo kommuns framgångsfaktorer för att nå målet om god ekonomisk hushållning är en successiv utveckling av planeringsprocessen (budgetarbetet). Processen är uppdelad i vår och höst, där vårprocessen syftar till att klargöra så mycket planeringsförutsättningar som möjligt för förvaltningen. Processen handlar i praktiken om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar inför kommande år och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Förutom att dialogerna i sig är viktiga, är det också viktigt att sända tydliga styrsignaler tidigt i processen.

I vårprocessen får Kommunstyrelsen möjlighet att ge signaler om hur de ser på prioriteringar för olika politikområden och förvaltningen får möjlighet att skicka signaler om de långsiktiga behoven av resurser och verksamhetsprioriteringar.

Höstens process är sedan inriktad på verksamhetsplaneringen och eventuella förändringar som kan uppkomma i samband med regeringens budgetproposition och de skatteprognoser som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) gör i augusti och i oktober.

Budgetuppföljning

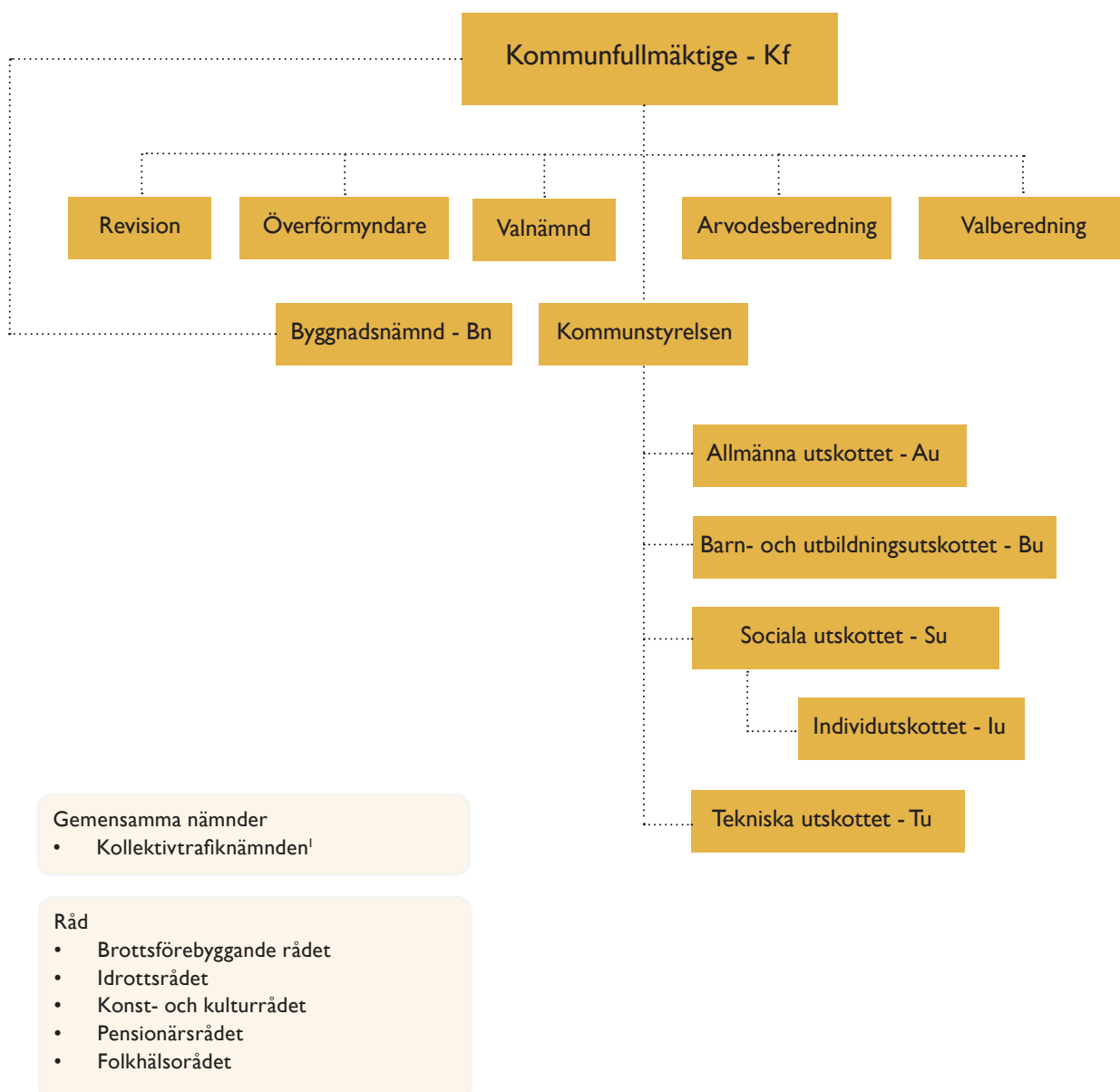
Budgetuppföljning, dvs avstämning av utfall mot budget, samt upprättande av prognos för helår, sker vid fyra tillfällen under året. Dessa baseras på utfallet till och med mars, maj, augusti respektive oktober.

Hjo kommuns ekonomiska årshjul

Månad	Aktivitet	Innehåll
Februari	Preliminärt bokslut i KS	Preliminärt bokslut för föregående år redovisas
Mars	Redovisning bokslut i KS.	Övergripande redovisning i KS i mars
April	Budgetuppföljning nr 1 till KS.	Budgetuppföljning nr 1 med helårsprognos baseras på utfall t.o.m. mars.
	Boksluts- och budgetkonferens	Redovisning av bokslut för föregående år, uppföljning 1 och framtidsspaning
	Budgetdialog	Fördjupad dialog mellan budgetberedning och respektive verksamhetschef
	Budgetdialog	Fördjupad dialog mellan budgetberedning och respektive verksamhetschef
	Årsredovisning till KF	Fullständig årsredovisning föredras och fastställs av KF
Maj	Budgetberedningar	2-3 Budgetberedningsmöten under april-maj
	Vårbudget bereds i KS	Ekonomiska ramar, verksamhetsmål och finansiella mål samt 5-årsplan över investeringar bereds i KS
Juni	Budgetuppföljning nr 2 till KS	Budgetuppföljning med helårsprognos baseras på utfall t.o.m. maj
	Vårbudget fastställs i KF	Ekonomiska ramar, verksamhetsmål och finansiella mål samt 5-årsplan över investeringar fastställs.
September	Budgetkonferens	Uppdatering av förutsättningar efter att vårbudgeten antogs. Budgetuppföljning 2, Skatteprognos från augusti redovisas.
	Budgetdialog	Budgetberedningen följer upp informationen från budgetkonferensen genom fördjupad dialog med respektive verksamhetschef
	Budgetberedningar	2-3 budgetberedningssammanträde under sep-okt
Oktober	Delårsbokslut 31/8 samt budgetuppföljning nr 3 i KS och KF	Delårsbokslut inklusive budget- och måluppföljning. Redovisas inom ramen för ordinarie mötesplanering.
	Budget och verksamhetsplan i KS	Förslag till budget bereds i KS.
November	Budgetuppföljning nr 4 till KS	Budgetuppföljning med helårsprognos baseras på utfall t.o.m. okt
	Budget och verksamhetsplan i KF	Budget och verksamhetsplan beslutas i KF

Vår politiska organisation

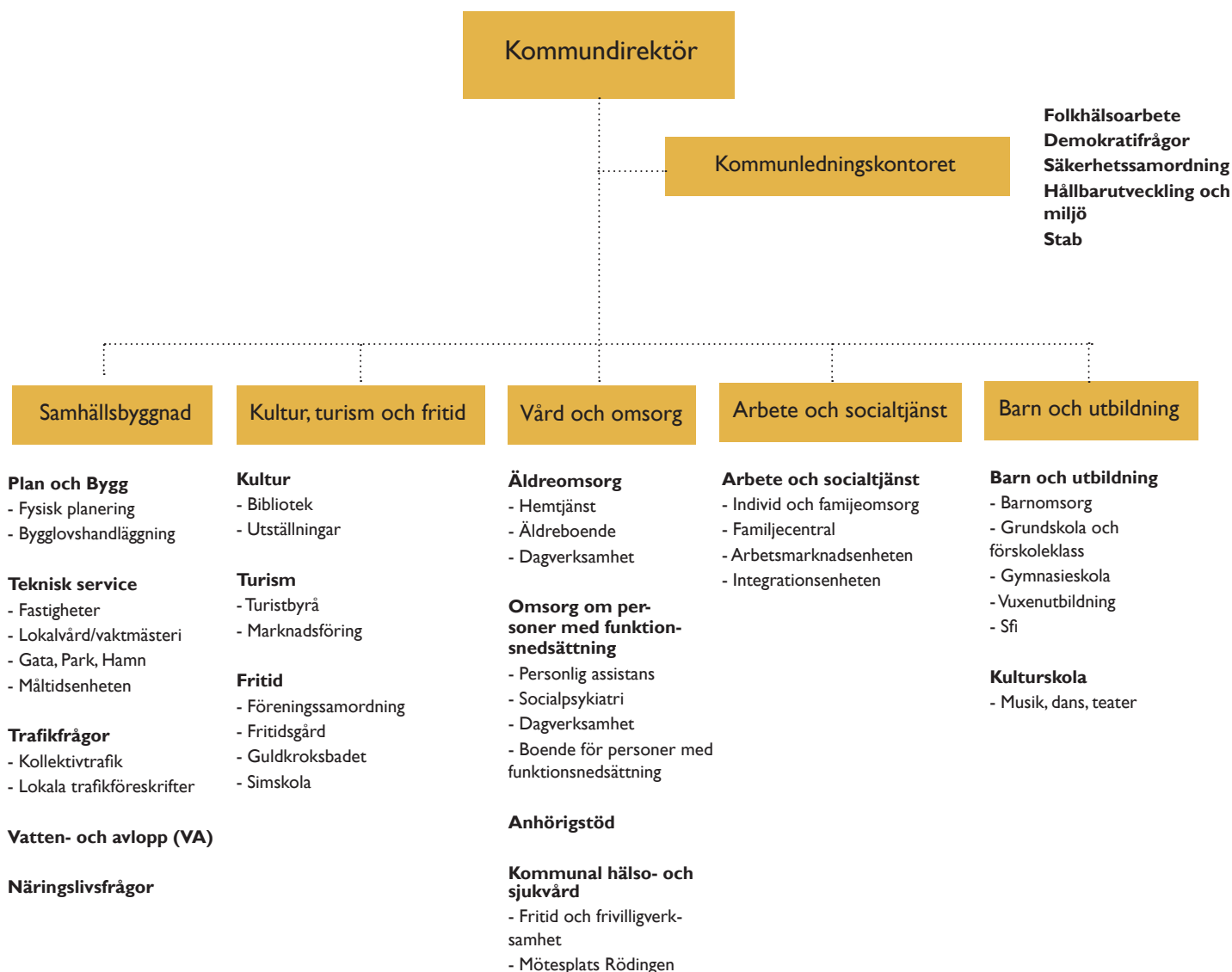
Den politiska organisationen i Hjo kommun består av kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Under kommunstyrelsen återfinns fem utskott som bereder ärenden. Det finns även en byggnadsnämnd som hanterar bygglov.

¹Ett samarbete mellan Hjo, Tibro och Karlsborg kommun.

Vår förvaltningsorganisation

Hjo kommuns förvaltningsorganisation består av en enda förvaltning, Kommunstyrelsens förvaltning, som leds av en kommundirektör tillsammans med stabs- och verksamhetschefer.

Hjo kommun, Box 97, 544 81 Hjo. Besöksadress: Torggatan 2, Hjo
Telefon: 0503-350 00, Hemsida: www.hjo.se